

POSTOJNSKI

PREPIH

MAREC 2017 72 LETNIK 11

Sončnih pomladnih dni se je razveselila tudi 30-članska skupina gradbincev iz podjetja Kolektor CPG, ki ob postojnski bolnišnici gradi Gasilsko-reševalni center. V mrzli zimi so se soočali z oteženimi pogoji dela, a pomlad je pohitela in na gradbišču je dobro delovno vzdušje. Zato so zadovoljni tudi Damjan Rešič, Refik Murtić in Dušan Volk, ki skrbijo, da vse poteka po načrtih.

Prebujanje pomladi

Pomlad je prebujanje, vendar nov življenjski cikel v nas zbujajo mešane občutke. Po eni strani smo ljudje veseli lepega vremena in nove energije, po drugi pa nas lahko daje tudi pomladanska utrujenost. Seveda je slednja le mit, ki se mu ne bomo prepustili, kar pravzaprav dokazujejo intenzivna dela po vsej občini. Zima nam je letos namreč prizanesla s snežnimi padavinami, ne pa z nizkimi temperaturami. Tako se je lahko zemlja malce odpočila, hkrati pa je mrzav preprečil nekatera dela na številnih gradbiščih, ki vam jih danes predstavlja Postojnski prepil. Vremenske razmere so nam tako vplivale na najbolj optimistične načrte, realno gledano pa niti ne, saj Postojnčani konec koncev poznamo zime, smo utrjeni in pripravljeni na vse. Dela gredo s polno paro naprej, tako kot je načrtovano, potrebujemo pa le še malo razumevanja in potrpežljivosti, da bo promet stekel neovirano v novo turistično sezono, ki bo po napovedih turističnih delavcev dobra. In to je razveseljivo.

Prihaja april, ki prinaša praznike, in tudi občinski dan, ko se bomo zahvalili zaslužnim. Ravno v teh dneh komisija pregleduje prispelle predloge in obrazložitve za občinska priznanja, zato je prav, da malce pogledamo v preteklost. Če jo obravnavamo finančno v okviru enega leta, lahko ugotovim, da smo na Občini Postojna minulo obdobje zaključili uspešno. Glede na realizacijo prihodkov in odhodkov sodimo med najbolj uspešne slovenske občine, za kar gre zahvala vsem, ki so s svojim prizadevanjem in strokovnostjo uspeli izvesti načrtovane projekte. To pomeni, da je naša občinska uprava profesionalna, uigrana in zagnana.

Ni kaj ... Vidim, čutim in spremljam različne pobude, ki pravzaprav dokazujejo, da ste občanke in občani zelo aktivni. Na vseh področjih. Zato sem lahko vedno bolj ponosen na vse nas. Občina namreč ni le stavba, v kateri delujejo uradniki, ampak je prostor, kjer lahko vsak udejanja svoje misli, ideje in dela tisto, kar najbolj zna. Zato sem še enkrat toliko bolj vesel, ko spremljam množico idej, ko spremljam zaključevanje in odpiranje novih projektov, ko se pogovarjam z ljudmi, ko iščem rešitve na prenekatera vprašanja. Zavedam se, da jih bomo našli skupaj.

Lepe praznike in vljudno vabljeni na osrednjo prireditev ob občinskem prazniku, ki bo 21. aprila.

V pomladnem obdobju vam želim vse dobro in lepo.

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

Na naslovnici (od leve proti desni) Damjan Rešič – odgovorni vodja del, Refik Murtić – vodja skupine in Dušan Volk – delovodja, iz družbe Kolektor CPG, d. d., ki je izvajalec del pri gradnji Gasilsko-reševalnega centra Postojna. Fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI
PREPIH

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, marec 2017, leto izdaje 11, številka 72 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepil@postojna.si. • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovna zasnova: Aleš Pučnik. • Grafični prelom: Občina Postojna in Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Vezi preteklosti

6 - POSTUMIA GROTTE - PIAZZA DALMAZIA

Zgodovinarica Alenka Čuk, avtorica monografije *Postojna na prelomu stoletij - Postojna, sloveča Postojnska jama in njena oklica na starih razglednicah*, je v uvodu te obsežne knjige zapisala, da se ob najstarejših, skoraj izključno panoramskih razglednicah Postojne sprehodimo tudi »po postojnskih ulicah, spoznamo ljudi, ki so tu živeli in začutimo utrip tega nekdanjega najvažnejšega in najznamenitejšega mesta na Notranjskem. Sledimo razvoju trga oziroma mesta, katerega naselbinska hrbtnica se je v 19. stoletju, zlasti pa kasneje, premaknila iz gosto pozidanega naselja pod Sovičem na današnjo Ljubljansko cesto in prej neposeljen prostor pod železniško postajo.«

V primerjavi s tako obsežnimi deli, kot je monografija, mnogim občanom znana kot velika, bela knjiga s čudovitimi starimi razglednicami, je vloga zdajšnje periodike relativno majhna. Njen pomen izničimo tudi z mišljenjem, da je uporabno, zlasti dnevno časopisje (če že ne pristane v zabojniku z odpadnim papirjem), le za kurjenje ali zavijanje sveže solate. V hlastanju za »hitrimi« novicami so včerajšnje že pozabljene. Celo tragedije, ki jih tako radi »kupujemo«, pardon, prebiramo ali celo gledamo, se nas lahko dotaknejo le za dan ali dva. Potem pridejo že nove. Pri tem seveda ne gre toliko za našo brezčutnost, kot za poplavo informacij, ki zlasti v dobi prevlade novih medijev – socialnih omrežij ne dovoljuje poglobljenih pristopov, kaj šele človekovega ponotranjenega odnosa.

Ob takšnih trendih se lahko večina med nami hitro ujame v nevidno past, ki nam lažno dopušča in odpušča delo brez prave odgovornosti do ljudi, družbe in naših zanamcev in nas ne spodbuja k višjim kakovostnim standardom. Dopušča nam, da smo prehitro zadovoljni z rezultati svojega dela, ker tisti, ki so jim namenjeni, ne opazijo vložene energije, truda in časa. Pozabljamo pa, da naše delo marsikje ostaja. Publikacije, tudi tiste, ki so le lokalnega značaja, niso shranjene le v knjižnici in muzeju, vsakomur bodo tudi v prihodnosti dostopne na spletu. Nekega dne bodo morda tudi naši zanamci želeli dobiti vtise o življenju določenega obdobja in bodo morda kljub sodobnim tehnologijam prav zapisi, ki jim v časovni stiski posvetimo premalo truda, bolj zanimivi, kot si lahko zamislimo. Morda bodo naši zanamci iskali informacije o na videz nepo-

membnih krajevnih dogodkih, a jih ne bodo našli, ker po odločitvi lastnikov nekaterih medijev naša regija ni toliko zanimiva ali pomembna, da bi si »zaslužila« dopisništvo. Zato pride v medije le v tistih redkih primerih, ko se zgodijo »velike« zgodbe. Zaradi kadrovske podhranjenosti v medijskih hišah in prevlade zakonov kapitala smo danes prikrajšani tudi za kakovostne komentarje, v katerih se je nekoč z utemeljenimi argumenti zrcalila slika naše družbe.

Zato je danes toliko večja odgovornost regijskih in občinskih medijev, da v lokalnem prostoru pomagajo zapolniti informacijske in dokumentarne vrzeli; da odražajo utrip in razvoj krajev, predstavljajo ljudi in njihovo ustvarjalnost na vseh področjih. Velikokrat poudarjamo, da ljudi zanimajo zgodbe. Te so vse bolj pomembne tudi v turizmu. Turistični delavci, ki ne znajo obiskovalcem »zapakirati« zanimivosti v privlačno zgodbo, se ne morejo nadejati nadpovprečnih uspehov. Veliko zanimivih, četudi na videz obrobnih zgodb lahko najdemo tako v naši polpretekli zgodovini kot danes. Vsak mesec se trudimo, da jih vnašamo tudi v Postojnski prepih. Niso velike, vendar so zgodbe našega človeka, dogajale so se in se tudi zdaj dogajajo v našem okolju. Ker so »male«, za velike medije niso zanimive. Vendar prav te male zgodbe sestavljajo kamenčke v velikem mozaiku našega prostora. Če bi jih vsi (ne le mediji) puščali v nemar, ne bi bilo Alenkine monografije niti bogatih zbirk v Notranjskem muzeju Postojna, v Knjižnici Bena Zupančiča, v muzeju Postojnske jame, v zasebnih zbirkah zbirateljev ... V marčevskem Postojnskem prepihu s ponosom pišemo o sedemdesetletnici Notranjskega muzeja Postojna in načrtih za počastitev jubileja. Čeprav gre tudi Notranjski muzej v korak s sodobnimi tehnološko trženjskimi prijemi, ne smemo pozabiti, da brez več kot sedemdesetletnega predanega dela in raziskovanja muzealcev ne bi imeli bogatih vsebin. Brez njih je še tako napredna tehnologija neučinkovita. Vsebine ne pridejo same po sebi. Zanje je potrebno strokovno, potrpežljivo in vztrajno delo, z veliko mero spoštovanja do ljudi in do preteklosti.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv Notranjskega muzeja Postojna. Na fotografiji: *Piazza Dalmazia* (današnji Titov trg) v tridesetih letih preteklega stoletja.

Naložbe za danes in jutri

Gradnja gasilsko-reševalnega centra Postojna je v polnem teku.

Ne le Postojna, tudi njena okolica in številne vasi dajejo vtis gradbišča, zato so v tem obdobju turisti in naključni obiskovalci naše občine prikrajšani za marsikateri idilični prizor. Prekopane ceste inčasne rešitve v Postojni in vaseh terjajo tudi precej razumevanja in strpnosti domačinov. Zagotovo pa bo zadovoljstvo toliko večje po zaključenih delih, saj bosta zlasti vodovod in gasilsko-reševalni center dolgoročni naložbi pri zagotavljanju bolj kakovostnega in varnega življenja občanov.

Načrti in sredstva

Vrednost vseh investicij, ki jih bo **v letošnjem letu** izvedla Občina Postojna, je skoraj 23,7 milijonov evrov. Pri zagotavljanju sredstev za največje naložbe sta svoj delež primaknili tudi Evropska unija oz. država. Za I. in II. sklop projekta oskrbe s pitno vodo v občinah Postojna in Pivka ter povezavo vodovodnih sistemov Postojne in Logatca je večji del sredstev zagotovljen v kohezijemskem skladu EU (dobrih 6,8 milijona evrov), manjši del je primaknila država (1,2 milijona evrov). Za Gasilsko-reševalni center Postojna, vreden 3,9 milijona evrov, bo 600 tisoč evrov prispevalo Ministrstvo za obrambo, 335 tisoč evrov pa se bo nateklo iz sredstev, ki jih država namenja za gradnjo občinske infrastrukture. Večji del te naložbe, 2,9 milijona evrov, bo kljub vsemu na ramenih Občine. Država je primaknila tudi krepko polovico sredstev pri nakupu gasilske lestve, vredne 710 tisočakov.

Med letošnjimi nekoliko večjimi naložbami, za katere Občina sama zagotavlja sredstva, so še tretja faza izgradnje kanalizacijskega sistema v Velikem Otoku v vrednosti skoraj 200 tisoč evrov, druga faza ureditve komunalne opreme na področju Prestranek-Rakitnik v višini 268 tisoč evrov, začetek urejanja komunalne

infrastrukture v Hraščah (letos bo za to naložbo namenila 143 tisoč evrov), ureditev kanalizacije v Grobiščah, za katero bo namenila 250 tisočakov iz koncesijske dajatve Postojne jame, d. d. ter urejanje kanalizacije na območju Ljubljanske ceste, ki se izvaja vzporedno s prenovo vodovoda, za kar je v letu 2017 predvidenih 134 tisočakov.

Na področju družbenih dejavnosti izpostavljajo na Občini tri naložbe: preureditev prostorov Nujne medicinske pomoči v Zdravstvenem domu Postojna (153 tisoč evrov), gradnjo dodatne igralnice v postojnskem Vrtnu, v enoti Pastirček (155 tisoč) in obnovo objekta v Športnem parku Postojna, ki se bo začela to jesen, zaključila pa v prihodnjem letu. Za 146 evrov vredno obnovo bo del sredstev, 35 tisočakov, primaknila Fundacija za šport.

Do konca leta 2018 načrtuje Občina še dokončanje gasilskega doma v Šmihelu pod Nanosom, izgradnjo mrliške vežice v Orehku, energetska sanacijo javnih objektov (začetek je odvisen od pridobitve nepovratnih sredstev) in javne razsvetljave, ureditev Soviča in nadzidavo prizidka Osnovne šole Antona Globočnika.

»Pričakujemo, da bomo intenzivne naložbene aktivnosti nadaljevali tudi v prihodnjem proračunskem obdo-

bju, saj ugotavljamo, da je realizacija proračuna izjemno uspešna tako na prihodkovni kot tudi na odhodkovni ravni.« sporoča občinsko vodstvo, ki med pomembne naloge uvršča tudi pridobivanje evropskih in državnih sredstev. »Seveda bodo naše strokovne službe budno in aktivno spremljale aktualne razpise, zavedamo pa se, da bo infrastrukturnih sofinanciranj v obdobju te perspektive malo, saj bodo sredstva namenjena predvsem razvoju vsebin.« pojasnjuje občinsko vodstvo.

Gasilsko-reševalni center Postojna

Gradnja novega gasilsko-reševalnega centra, ki se razteza na 3200 kvadratnih metrih in v katerem bodo ustrezne prostore dobili gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Postojna, Gasilska zveza Postojna, reševalna in patronažna služba Zdravstvenega doma Postojna, reševalna postaja Meditrans, Civilna zaščita Občine Postojna ter jamarski in gorski reševalci, poteka po načrtih. Izvajalec, podjetje Kolektor CPG, d. d., se je v januarju pa tudi del februarja zaradi vremenskih razmer soočal z oteženimi pogoji za delo, a je kljub temu že izdelal globoko temeljenje, 59 armirano betonskih pilotov, pasovne in točkovne temelje. Ob koncu preteklega tedna je izvajalec že postavil prvi del montažnih stebrov. Predvideno je, da bo ogrodje nove stavbe pod streho v naslednjih dveh mesecih.

Pri projektu sodeluje tudi Prostovoljno gasilsko društvo Postojna s svojim pooblaščenecem, ki kot nadzorni gradbenih del sodeluje v projektni

skupini za izgradnjo gasilsko-reševalnega centra.

Vodovod in komunalna oprema

Na Občini zatrjujejo, da tudi prvi sklop projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljanice – nadgradnja vodovodnega sistema v občinah Postojna in Pivka poteka po terminskem načrtu. V začetku marca je tako realizacija izgradnje cevodovodov in objektov v občini Postojna nekako

Pomična popolna zapora Ljubljanske ceste bo veljala do sredine maja.

na polovici. Zaključena je tudi tretja del v pretočni celici Mačkovec, na regulacijskem objektu Zalog se dela bližajo zaključenima dvema tretjinama, v vodohranu Sovič pa so že pri koncu. »Glede na veljavne pogodbe med investitorjema in izvajalci bo projekt v celoti zaključen predvidoma marca naslednje leto.«

Še do sredine maja bo zaradi urejanja vodovoda veljala pomična popolna zapora Ljubljanske ceste v Postojni, od Ulice 1. maja do »Zgornjega Burgerja«. Do 23. maja bo zato začasno dovoljen promet za motorna vozila

Minister Gašperšič si je v spremstvu občinskega vodstva in poslanke Erike Dekleva ogledal tudi lokacijo za izgradnjo krožišča pri Prestranku, ki za zdaj ostaja še v dolgoročnih načrtih Direkcije Republike Slovenije.

V Grobiščah poleg vodovoda in kanalizacije polagajo tudi komunikacijske kable.

– razen za tovorna vozila in avtobuse – na cesti čez Čukovco. V Zalogu bo do konca aprila popolna zapora, v Grobiščah pa do konca junija premična popolna zapora.

V postopku izgradnje vodovoda ponekod vgrajujejo tudi drugo infrastrukturo. »Tako smo na Ljubljanski cesti vzpostavili novo kanalizacijo, še obsežnejše posege pa izvajamo v Grobiščah, kjer poleg vodovoda in kanalizacije izvajalci polagajo tudi komunikacijske kable,« pojasnjujejo na Občini.

V letošnjem letu bodo zaključena tudi dela pri urejanju komunalne opreme v Rakitniku in na zahodnem območju Matenje vasi, občinsko vodstvo pa napoveduje še komunalno opremo na Reški cesti v Prestranku in v osrednjem delu Hrašč ter izgradnjo kanalizacije in ureditev vodovodnega omrežja v Velikem Otoku. V sodelovanju s Krajevno skupnostjo Postojna bodo uredili del Jenkove ulice, komunalna ureditev stanovanjske soseske v Goričici pri Stari vasi pa je opredeljena kot dvoletni projekt. Komunalno in padavinsko kanalizacijo bodo uredili v osrednjem delu Hru-

Obvozna cesta mimo naselij Rakitnik, Matenja vas in Prestranek še ni uvrščena med državne proračunske projekte.

ševja, padavinsko tudi v Dilcah in Orehku. Nekaj bo tudi vzdrževalnih del na vodotokih in meteornih odvodnikih (v Landolu, Razdrtem, Strženu, Šmihelu ...). »Sofinancirali bomo tudi izgradnjo zasebnih vodovodnih omrežij na območjih, kjer bi bila izgradnja javnih vodovodov za Občino Postojna manj ugodna, obenem pa imajo javni pomen,« še pojasnjuje na Občini.

Državne ceste

Po podatkih Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo so v lanskem letu v državne ceste na območju naše občine vložili za dobrih 600.000

evrov. **Delovišča v Občinah Pivka in Postojna si je v začetku marca ogledal minister za infrastrukturo Peter Gašperšič** Ta se je na delovnem sestanku v Parku vojaške zgodovine Pivka na temo infrastrukturnih projektov srečal tudi z obema županoma, Igorjem Marentičem in Robertom Smrdeljem.

Gašperšič si je med drugim ogledal delovišče ceste Planina–Unec, križišče za Rakov Škocjan in Kalič, delovišče na Ljubljanski cesti, križišče pri podjetju LIV, lokacijo za obvoznico Rakitnik in križišče na cesti Postojna–Pivka.

Rekonstrukcija ceste Planina–Unec, ki se je začela lansko jesen, je v zaključni fazi. Promet bo varnejši tudi zaradi krožnega križišča, ki so ga uredili na koncu vasi Planina. Določeno nevarnost še vedno predstavlja stari kamniti most, ki bo moral na obnovo še počakati. »Most je tudi arheološko zaščiten, zato bo v prihodnosti treba doreči možnost gradnje novega,« je povedal **Pavel Hevka z Direkcije RS za ceste**. »Zaenkrat smo ga zaradi pomanjkanja denarja samo preplastili.«

Zaradi nepreglednosti je nevarno tudi križišče z odcepom za Unec na cesti Postojna–Planina, zato so se predstavniki občine z gosti za zdaj dogovorili za ukrepe, ki izboljšajo preglednost. »Če bo treba, bo sledila konkretna rekonstrukcija,« je obljubil minister Gašperšič.

Postojnčani si že dolgo želijo tudi križišče na mestu sedanjega križišča Reške in Titove ceste, a bo treba na preureditev počakati še vsaj tri leta. »Lani smo izdelali in potrdili dokument identifikacije investicijskega projekta, letos bomo naročili projektno dokumentacijo,« napovedujejo na ministrstvu. Samo pri željah osta-

ja za zdaj severni izhod z avtoceste na Ravbarkomandi, ki bi promet razbremenil predvsem v času turistične sezone, saj si minister z ekipo možne lokacije, kljub temu da je bila ta točka

V Domu upokoencev Postojna bodo prihodnje leto začeli gradnjo varovanega oddelka za dementne osebe. Vrednost investicije je ocenjena na približno 4 milijone evrov.

na dnevnem redu, sploh ni ogledal. O tej pobudi bodo na ministrstvu najbrž resneje razmišljali šele takrat, ko bo končno izbrana trasa avtocestnega kraka proti Ilirski Bistrici.

V dolgoročnih načrtih Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo je še izgradnja krožišča na Prestranku. Že do konca marca pa bodo na Razdrtem zgradili počivališče za izločanje tovornih vozil v času zimskih razmer ali prometnih nesreč na avtocesti.

Na ministrstvu še pojasnjujejo, da obvozna cesta mimo naselij Rakitnik, Matenja vas in Prestranek še ni uvrščena med proračunske projekte. »Leta 2013 smo podpisali protokol o sodelovanju pri načrtovanju obvozne ceste mimo naselij. Občina Postojna je izdelala idejno zasnovo za štiri variante ter po protokolu vodi in financira vse postopke umeščanja v prostor.«

Projekt preplastitve ceste Postojna–Razdrto je medtem razdeljen v več faz. Direkcija RS za infrastrukturo bo po pričakovanjih v drugi polovici 2018 pripravila razpis za izvedbo del, a naj bi bila ta realizirana čez dve leti.

Letošnje investicije v občinsko cestno infrastrukturo

Na Občini načrtujejo za letos ureditev dela ceste v Slavinjah, asfaltiranje ceste pri obrtni coni v Razdrtem, sanacijo manjših odsekov cest na Stuncu in manjšega odseka ceste na gornjem območju naselja v Hrušev-

ju ter dotrajanih manjših odsekov ceste Hruševje–Orehok. Obnovo bodo dočakali tudi dotrajani manjši odseki ceste Boljk–Landol in cesta Lohača–Strmica.

V mestu Postojna bodo uredili del Rožne ulice od Ceste na Kremenco do doma starejših občanov, Vojkovo ulico med Cankarjevo ulico in Ljubljansko cesto, Kraško ulico pa nameravajo preplastiti v enem delu. V sodelovanju s Krajevno skupnostjo je predvidena ureditev pešpoti Rožna–Erazmova ulica.

Prebivalci Matenje vasi se bodo še letos razveselili prehoda za pešce in nove javne razsvetljave. Razsvetljavo bodo uredili tudi v Kačji vasi pri Planini, kjer je predvidena tudi ureditev ceste. Med investicijami, ki bodo uresničene še letos, je tudi preureditev avtobusnega postajališča v Orehku. Uredili bodo tudi makadamske ceste, med drugim na odsekih Orehek–Tri Hiše, Koče–Prestranek in odcep za Pivko jamo–Zagon.

Na Občini načrtujejo asfaltiranje ceste Velika Brda–Strane, a je ta investicija odvisna od višine letnega nadomestila za upravljanje državnih gozdov, ki je namenjeno vzdrževanju občinskih cest.

Naložbe v javnih zavodih

V prvi fazi sanacije stavbe nekdanje komande garnizije oziroma sedanjega **Notranjskega muzeja Postojna** je bila v letih 2006 in 2007 zamenjana strešna kritina. Po celoviti obnovi stavbe, ki je bila zaključena tri leta kasneje, se je ob sneženju v letu 2011 izkazalo, da je tako imenovana sekundarna kritina položena neustrezno, zato ob sneženju s severovzhodnikom podnja nanaša sneg, ki ob taljenju zamaka prostore mansarde.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Katera investicija je po vašem mnenju v občini Postojna prioriteta?

Izobraževalni center sodobnih tehnologij bo imel v dveh etažah približno tisoč kvadratnih metrov uporabne površine.

»Bančna garancija, ki je bila izdana za dobo trajanja treh let, je potekla že v letu 2010, izvajalec del Primorje, d. d. Ajdovščina pa je v stečajju, zato bo stroške sanacije morala pokriti Občina Postojna,« pojasnjuje **župan Igor Marentič**.

Dom upokoencev Postojna je v fazi postopnega prenavljanja celotne stavbe – predlani so prenovili pralnico, lani kuhinjo, v naslednjih letih se bodo lotili še oddelkov po nadstropjih. V finančni perspektivi 2014-2020 žal ni sredstev, namenjenih socialni infrastrukturi, zato po besedah **direktorice Alenke Curk** iščejo druge možnosti. »Ministrstvo za delo, družino in enake možnosti žal ni naklonjeno avstrijskemu investitorju, ki bi bil pripravljen v prvi fazi vložiti sredstva v 15 domov po Sloveniji, z domačimi investitorji zaenkrat dogovora še ni,« obžaluje. »Do avgusta letos bo izdelan projekt za izvedbo del za celotni dom, vrednost je 100 tisoč evrov.«

Kljub ne ravno spodbudnim finančnim obetom pa bodo, napoveduje Curkova, že prihodnje leto začeli gradnjo varovanega oddelka za dementne osebe. Vrednost investicije je ocenjena na približno 4 milijone evrov.

Zelo na hitro je zrasel tudi prizidek pri Šolskem centru Postojna, kjer bo domoval **Izobraževalni center sodobnih tehnologij**. Prvi del 1,6 milijona vrednega projekta – izgradnja prizidka ob delavnica Šolskega centra Postojna – se je začel v lanskem oktobru in bo zaključen prihodnji mesec. 600 tisoč evrov, kolikor znašajo stroški prvega dela projekta, bo v celoti pokrilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. »Načrtujemo, da bi nov center začel delovati v začetku naslednjega šolskega leta, v letošnjem septembru,« je pojasnila **direktorica Šolskega centra Postojna Helena Posega Dolenc**. V dveh etažah bo približno tisoč kvadratnih metrov uporabne površine. V novo zgrajene delavniške prostore bo umeščena tudi avtoservisna delav-

nica. Doslej je program avtoserviser gostoval v najetih delavnicah.

Šolski center Postojna, ki projekt koordinira in vodi, je za opremo nove pridobitve uspešno kandidiral na razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Iz tega naslova bo dobil dobrih 681 tisoč evrov. Sredstva za davek na dodano vrednost bosta zagotovila lokalna skupnost in lokalno gospodarstvo. Občini Postojna in Pivka sta zagotovili tudi sredstva za pripravo projektne dokumentacije, Občina Postojna pa je 70 tisočakov prispevala z oprostivjo komunalnega prispevka.

Občina v letošnjem letu ne načrtuje večjih investicij **v osnovnih šolah**. »Nekaj manj kot 60 tisoč evrov bomo namenili le za manjša sanacijska dela in dokup različne opreme za učilnice.«

Če lahko sklepamo po čakalni dobi za **vrtec**, ki se spet daljša, znova postaja aktualna problematika predšolskega varstva. »V gradnji je dodatna igralnica za prvo starostno obdobje, prizidek iz mobilnih enot centralnemu vrtcu Pastirček,« pravijo na Občini in napovedujejo, da bodo dela dokončana do konca aprila. »V letošnjem letu je predvidena tudi izdelava idejnega projekta osem- do desetoddelčnega vrtca, s katerim bi omogočili sanacijo obstoječega vrtca po fazah in dokončno uredili prostorsko stisko v vrtcu.«

H kakovostnejšemu preživljanju prostega časa otrok in odraslih pa bodo pripomogla tudi **otroška oziroma športna igrišča**, ki jih Občina namerava urediti letos v Velikem Otoku, Stranah in Grobiščah. Občina Postojna in Krajevna skupnost Postojna pa bosta združili moči pri urejanju otroškega igrišča v Zagonu ter pri ureditvi razsvetljave in preplastitvi balinišča v okviru športnega igrišča v Šmihelu pod Nanosom.

Besedilo: Mateja Jordan in Ester Fidel; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Andreja Cej, Šmihel pod Nanosom: V Postojni je trenutno nesporno najbolj potrebna investicija, ki se že izvaja – to sta nov gasilski dom in reševalna postaja. V povezavi s tem bi bila nadalje verjetno smiselna nova cestna povezava, ki je bila že načrtovana – med Titovo cesto (od krožišča pri odcepu Log pod pokopališčem) in cesto v Staro vas; ta bi zaobšla srednješolski center. S tem bi v prometnih konicah občutno razbremenili gnečo pri vходу v mestni center. Če pa se ozrem še na rodno vas, bi bili prebivalci Šmihela, v katerem se gradi nov gasilski dom, brez dvoma najbolj zadovoljni z izgradnjo prepotrebne mrliške vežice, medtem ko je obnova kanalizacije zaenkrat verjetno prevelika želja. Ne smem mimo pohvale vodstvu KS, saj je v zadnjem obdobju s svojo zagnanostjo postorila več, kot smo pričakovali.

Jože Šemrov, Rakulik: Postojna je trenutno eno samo veliko gradbišče in komaj čakamo, da se večja dela zaključijo. Kolikor mi je poznano, je v planu še ureditev krožišča pri Livu, kar je pohvalno; tako bomo postali občina brez semaforjev. Smiselno bi bilo še povečati parkirišča pred nekaterimi stanovanjskimi kompleksi. Naša vas je bolj odročna, odmaknjena od vsega dogajanja, smo pa med prvimi dobili optično povezavo in tudi vodovodno omrežje je bilo pred leti obnovljeno. Najbolj potrebna bi bila obnova cestišča, vsaj nekaterih odsekov. Večji in bolj kompleksen problem predstavlja kanalizacija, ki je slabo urejena – bolj primeren izraz bi bil neurejena. Zgornji del vasi je brez javne razsvetljave, vendar se moramo zavedati, da je včasih tudi skromnost odlika in da imajo nekatere investicije prednost pred drugimi.

Igor Simšič, Planina: V okviru občinskih meja bi bilo najprej potrebno vzpostaviti »normalno« stanje po vseh deloviščih. Pričakujem, da se bo stanje nadgradilo in ne zgolj za silo popravilo. V mislih imam predvsem delovišča v samem mestu, pa tudi širše, kjer potekajo dela na vodovodnem omrežju. Nadgradilo naj bi se v smislu izboljšanja uporabe mestnih površin predvsem za pešce in kolesarje. Stanujem v Planini in moram najprej pohvaliti sedanje občinsko vodstvo in župana; v vasi je veliko narejenega, česar v preteklih letih ni bilo mogoče urediti – nova šola in spremljevalni prostori, podhod pod magistralno cesto, krožišče ... A ljudje vedno želimo še več. Zaradi aktivnosti po žledolomu so v slabem stanju gozdne poti; okolica stanovanjskih objektov je marsikje neurejena. Dostop v Postojno iz Planine ne nudi najlepše slike, prej spominja na vhod na odlagališče. V Planini bi bilo nujno urediti avtobusno postajo, tudi parkirišča na obrobju Planinskega polja. Zlasti poleti je tam polno avtomobilov, ki se vozi-jo vse vprek. Upravljanje in dejavnosti (vključno s kmetijsko) je treba na planinskem polju urediti, saj gre za območje, ki je z naravovarstvenega vidika dokaj pomembno in uvrščeno v območje Nature 2000.

Franc Horvat, Postojna: Prva naslednja investicija v mestu bi morala biti namenjena ureditvi parkirišč ob stanovanjskih objektih, kajti teh občutno primanjkuje; kjer pa so že parkirna območja, bi morali začrtati parkirna mesta, saj je sedaj parkiranje brez vsakršnega reda in tudi nadzora. Naslednja investicija je več kot nujna, in sicer ureditev odvoza kosovnih odpadkov. Z odvozom občani nismo zadovoljni. Takoj bi morali zgraditi eno ali dve urejeni deponiji za kosovne odpadke. Občani bi te tako lahko odpeljali sami, kot tudi koncesionar, če bi bila deponija urejena po predpisanih normativih. S tem bi prav gotovo pripomogli, da ne bi ljudje odpadkov puščali kjerkoli.

Komu bo prodana Kutinova hiša?

O Kutinovi hiši bo odločilo sodišče

2. marca so se občinski svetniki sestali na 21. seji občinskega sveta, ki je bila zaprta za javnost. Kot je pojasnil župan Igor Marentič, je sklical svetnike z namenom iskanja soglasja za nadaljevanje postopka pridobivanja stavbe Kutinove hiše na Titovem trgu. »Ker smo bili v postopku mediacije, smo morali o predlogu nasprotne strani odločiti za zaprtimi vrati. Naslednji dan so odstopili od mediacije, zato se je zadeva vrnila na sodišče, kjer bo Občina poskušala doseči uveljavitev predkupne pravice.« je povedal.

»Občina je konstruktivno pristopila k iskanju rešitve za to stavbo, pridobila in izdelala listinske dokaze, da je v stavbi po odkupu zmožna opravljati obdavčljivo dejavnost enakovredno gospodarski družbi, zdaj pa je na potezi sodišče, da v stečajnem postopku ponovno odloči o tem, komu bo stavba prodana,« pojasnjujejo na Občini. Predložili so pismo o nameri večje galerije iz Ljubljane, ki bi v stavbi v dveh nadstropjih izvajala galerijsko dejavnost. Kot je povedal župan, bi razstavljali dela enega vidnejših slovenskih ustvarjalcev, saj je stavba opremljena s trezorjem, kjer bi bili lahko shranjeni originali slik. Galerija bi nudila razstavni prostor

tudi domačim umetnikom in bila dejavni člen kulturnega dogajanja v Postojni in regiji.

Razsodbo je težko napovedati. »V tem trenutku je možnost 50 : 50,« je pojasnil župan Igor Marentič. Kutinova hiša je del celote enega najlepših delov mesta in občine, zato je moralna odgovornost Občine, da ohrani njeno zgodovinsko dediščino in je ne prepusti propadanju. »Naša zaveza in dolg sta, da poskrbimo za to stavbo,« sporoča župan.

Stavba je v dobrem stanju, meni župan, obnovljena je bila konec 80. let. Po oceni cenilca bi za obnovo notranjosti potrebovali 150 tisoč do 200 tisoč evrov.

Objekt Kutinove hiše je od leta 2009 v deležu do 48/50 v lasti družbe Epic Commerce, d. o. o., ki je v stečaju. Stečajni upravitelj je predmetni solastniški delež na stavbi prodajal v postopku javne dražbe, a neuspešno, zato je v letu 2015 pristopil k prodaji s postopkom nezavezujočega zbiranja ponudb. Ponudbo je oddala gospodarska družba iz Ljubljane, s katero je stečajni upravitelj za 80.000 evrov neto kupnine sklenil kupoprodajno pogodbo. Občina je v postopku kot predkupni upravičenec uveljavila predkupno pravico na način, kot to predvideva veljavna zakonodaja, vendar ji stečajni upravitelj te pravice ne priznava. Solastniški delež na stavbi se namreč prodaja pod pogojem, da kupec nepremičnino kupi s plačilom DDV in je po nakupu zavezan k izvajanju obdavčljive dejavnosti v njej.

Stečajni upravitelj vztraja pri stališču, da Občina tega pogoja ne more zagotoviti v takšni meri kot gospodarska družba. Z navedenim se na Občini ne strinjajo, zato so vložili tožbo, s katero želijo zaščititi javni interes, da objekt Kutinove hiše v deležu, ki se prodaja, pridobi v last, pojasnjujejo na Občini. V stečajnem postopku sodišče ni soglašalo s predlogom stečajnega upravitelja, da poda soglasje h kupoprodajni pogodbi z gospodarsko družbo. Sklep sodišča je pritožbeno sodišče zavrnilo, in zadeva je vrnjena v ponovno odločanje. Stranke postopka so podale soglasje k mediaciji, ki pa zaradi umika soglasja gospodarske družbe, interesentke za nakup, ni uspela.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna.

DARILO
pri nakupu
vsaj dveh
pnevmatik

V AMZS po letne pnevmatike

samo
10€

Neprekosljiva cena **MENJAVE PNEVMATIK** za imetnike plačilne kartice DINERS CLUB AMZS

- ✓ **UGODNE CENE** novih pnevmatik
- ✓ Plačilo na do **12 OBROKOV**

*(P)OSTANI ČLAN
IN IZKORISTI
UGODNOSTI*

DOBRODOŠLI V AMZS POSTOJNA.

Ista lokacija, isti strokovnjaki in še boljše ponudba za vas in vaše vozilo. Velja od 15. 3. do 31. 5. 2017.

05 7201 000

amzs.si
amzs.si

Nove bolnišnične sobe za otročnice

Na praznik žena so v porodnišnici Postojna predali namenu 20 bolnišničnih postelj za porodnice v vrednosti 20.000 evrov, ki so jih zbrali na dobrodelnem koncertu novembra lani. Namestili so jih v porodni oddelek, kjer bodo nudile udobnejše okrevanje mamicam po porodu.

Aleksander Merlo, direktor Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo, je poudaril, da bodo uporabnice zelo zadovoljne, še posebej tiste, ki bodo okrevale po carskem rezu. Tudi sicer je dr. Merlo zadovoljen z opremljenostjo bolnišnice in povedal, da je poleg kadrovanja mladih sposobnih strokovnjakov ključna naložba v opremo.

Naslednja pridobitev v bolnišnici bo nakup pomičnega ultrazvoka, vre-

dnega okoli 30.000 evrov. Uporaben bo tako v porodni sobi kot pri dajanju anestetikov v hrbtenico oziroma drugih zdravstvenih postopkih.

Dogodka so se udeležile tudi **pobudnica koncerta Tanja Vidic Goršak** z radia Veseljak ter pevki **Saša Lendero** in **Alenka Gotar**. Na koncertu je nastopilo več kot 15 glasbenikov in glasbenic, ki imajo na osebje Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo Postojna lepe spomine.

Tudi pri predaji donacije so sodelovale znane Slovenke, ki jih na rojstvo otrok v postojnski porodnišnici vežejo lepi spomini.

V tej ustanovi so lani pomagali na svet 1514 novorojenčkom. V primerjavi z letom poprej (ko se je rodilo 1579 otrok) so opravili 65 porodov manj. Starše je v letu 2016 razveselilo 809 dečkov in 722 de-

klic; v lanski statistiki postojnske porodnišnice je še 17 dvojčkov in 17 porodov v vodi.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Valter Leban.

Reorganizacija centrov za socialno delo

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak je 21. februarja v Večgeneracijskem centru (VGC) v Postojni skupaj z vidnejšimi predstavnicami iz občine in regije razpravljala o pomenu skupnosti, druženja in medsebojne pomoči. Istega dne je na posvetu v Ilirski Bistrici predstavila načrtovano reorganizacijo centrov za socialno delo.

V Postojni so udeležence namenile pozornost predvsem vsebinam, s katerimi bi lahko nadgradili delovanje VGC-ja v Postojni. Kot je poudarila ministrica, je namen 15 VGC-jev, vzpostavljenih po vsej Sloveniji z 8,7 milijonov evrov vredno naložbo države, tudi povezovanje lokalnih skupnosti in akterjev v regiji, ki v svojem okolju hitreje zaznajo in rešujejo težave na lokalni ravni.

Eden od pomembnejših akterjev na socialnem področju so centri za socialno delo (CSD), za katere je ministrstvo pripravilo reorganizacijo pod sloganom »Na teren, bližje k ljudem«, njen cilj pa je izboljšanje storitev za državljane. Projekt reorganizacije vključuje tri ključne izboljšave: novo organizacijsko strukturo centrov, informativno odločbo in

projekt socialne aktivacije. Nova organizacijska struktura ohranja obstoječih 62 centrov in 1.169 zaposlenih. Vzpostavlja se 16 območnih centrov, ki bodo upravljali pravne, finančne in računovodske zadeve ter informatiko za vse lokalne enote CSD-ja v regiji. Vključevali bodo regijsko interventno službo in po potrebi oblikovali mobilno strokovno ekipo.

Območne enote bodo razbremenile centre administrativnega dela, socialno delo pa bo ostalo v lokalnem okolju, je dejala dr. Anja Kopač Mrak in zagotovila, da bodo ohranili vsa delovna mesta, obe-tajo se celo nove zaposlitve. »Vsak center bo dobil svojega koordina-

torja za družinsko nasilje, delo novih pripravnikov pa bo financirano iz evropskih sredstev. Delavci se bodo lahko bolj posvetili posameznikom, uvajamo pa tudi koncept ključne osebe, ki obravnava eno družino,« je poudarila.

V eno enoto naj bi se povezali tudi centri iz Postojne, Cerknice in Ilirske Bistrice. Območni center naj bi postal CSD Postojna. **Župan Igor Marentič**, ki se je udeležil posveta v Ilirski Bistrici, pričakuje, da bo območni center v Postojni, v središču Primorsko-notranske regije. To odločitev podpira tudi večina županov občin iz regije.

Alenka Furlan Čadež

izobraževanje

Dijaki razvijajo svoj projekt.

Nagrade za inovativne ideje dijakov Šolskega centra Postojna

Predzadnji februarski konec tedna je Gimnazija Celje – Center gostila okrog sto dijakov iz vse Slovenije. Ob pomoči mentorjev so v okviru tri-dnevnega dogodka »Startup Days« razvijali in predstavljali svoje podjetniške ideje. Odlično sta se odrezali tudi ekipi Šolskega centra Postojna (ŠCPO).

»Startup days« je projekt Ustvarjalnika - organizacije, ki spodbuja mlade, da iz svojih hobijev ustvarijo podjetniško priložnost, oziroma se s svojim projektom naučijo uresničiti svoje ideje. Dijaki so že v petek, 17. februarja, predstavili svoje ideje, 17 najboljših pa so ekipe v naslednjih 54-ih urah razdelale od ideje na papirju do končnega izdelka. Najboljše projekte so v več kategorijah tudi nagradili.

Dijaki ŠCPO so se predstavili z dvema projektoma. Prva ekipa - sestavljali so jo **Luka Nikolić, Žan Černe, Vito Ljubec, Nejc Ekart in Luka Poženel** - je razvijala projekt »Glukagen«. To je naprava, ki najde sledi glutena v hrani, idejo zanjo pa je dal Luka Nikolić. Sam namreč dobro pozna težave, ki jih pri vseh tistih brez tolerance na gluten sprožijo že minimalne količine glutena v zaužiti hrani. **Projekt si je prislužil nagradi za Naj idejo po izboru komisije in Naj idejo po izboru občinstva.**

Druga ekipa v sestavi **Tai Čadež Jurman, Luka Gregorn, Patrik Benčina, Tevž Sedmak, Alja Glavina in Urša Malačič** pa je razvijala platformo, s pomočjo katere lahko dijaki iščejo delovno prakso - »Najdiprakso. si«. Čeprav je opravljanje prakse namenjeno predvsem nadgradnji znanja in nabiranju izkušenj, je v realnosti slika drugačna, saj dijaki zelo težko pridobijo kvalitetno prakso. S pomočjo te platforme bi si dijaki lažje našli ustrežnejšo prakso, delodajalci pa bi tako pridobili kader, na katerega bi lahko tudi v prihodnosti resno računali. **Komisija je temu projektu prisodila nagrado za Naj storitev.** Čestitamo!

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Marko Vrdojak.

Kolektiv Notranjskega muzeja Postojna (v prvi vrsti, od leve proti desni): Nadja Abram, Magda Peršič, Tatjana Jurca, Alma Bavdek in Tina Poljšak ter (v drugi vrsti, od leve proti desni) Slavko Polak, Peter Križman, Zvonko Petrovčič in Alenka Čuk.

Jubilej muzeja in pogovori o morebitni samostojnosti

V Notranjskem muzeju Postojna obeležujejo letos 70. obletnico delovanja. Ob tej priložnosti so na tiskovni konferenci 14. marca predstavili svoje delo in za november napovedali odprtje občasne razstave z naslovom »Muzej je Vaš – 70-letnica Notranjskega muzeja Postojna«, v jubilejnem letu pa se mu mogoče obeta tudi povrnitev samostojnosti. Kot je povedala direktorica Zavoda Znanje Vladka Krese, so lani zabeležili 7,2-odstotno rast prihodkov od prodaje vstopnic, za 1,9 odstotka so povečali obisk, razveseljav je za 10,4 odstotka večji obisk pedagoških delavnic in vodstev ter tudi velik porast tujih obiskovalcev.

V svoji zgodovini je ustanova delovala v različnih statusnih oblikah. Leta 1974 je bil muzej preoblikovan v Kraško muzejsko zbirko v okviru Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni in leta 1990 ponovno preoblikovan v samostojno ustanovo. Zadnja statusna sprememba sega v leto 2010, ko je takratno občinsko vodstvo pripojilo muzej Zavodu Znanje. Pogovori za ponovno osamosvojitve so že stekli. »Sprejeta ni bila še nobena odločitev, saj je predhodno potrebno odgovoriti na več pomemb-

nih vprašanj,« predvsem o možnih posledicah takšne odločitve za muzej, občino in državo, je po tiskovni konferenci pojasnila Kresetova.

V muzeju že tri leta pripravljajo jubilejno razstavo, ki bo zasedla vse proste prostore in površine v pritličju muzeja. Kot so pojasnili, bo »interdisciplinarna in multimedijka. Osredotočila se bo na pomen in zgodovino institucije. Pripoved se bo na inovativen način sprehodila skozi bogato slikovno gradivo ter z izborom najatraktivnejših muzejskih predmetov osredotočala na vsakdanje muzejske prakse, ki bodo obiskovalce popeljale v zakulisje muzeja in strokovnega dela kustosov. Ta »nevidna« plat muzejskega dela bo prikazana kot zgodovinski prerez skozi zbirke muzeja in s tem skozi kulturno in naravno premično dediščino Primorsko-notranjske regije, ki tvori eno izmed osrednjih sidrišč lokalne identitete kot tudi turistične ponudbe.«

V muzeju uvajajo med prvimi v Sloveniji Nexto, pametni mobilni vodnik, ki združuje destinacije kulturne in naravne dediščine v enotni mobilni aplikaciji. Uporabnik lahko z eno aplikacijo obiše

več kot 40 muzejev, galerij, gradov, mest in naravnih parkov po Sloveniji ter nadgrajuje klasično izkušnjo avdio vodenja. S pomočjo Bluetooth ali GPS senzorjev zaznava uporabnikovo lokacijo in ga opozarja na točke zanimanja v njegovi bližini. Obiskovalec lahko med raziskovanjem destinacije s slušalkami v ušesih in telefonom v žepu prejema vsebine samodejno, brez neposredne interakcije z napravo. Doživetje mu še dodatno izboljšata hiter dostop do jasno označenih vodenih poti in interaktivnih zemljevidov ter vizualno privlačna predstavitev multimedijskih vsebin.

V Notranjskem muzeju Postojna je od 26. februarja 2015 na ogled stalna muzejska razstava o krasu - Muzej krasa, ki predstavlja edinstveno točko za predstavitev klasičnega krasa. Prav dve leti stara postavitev naj bi bila najbolj zaslužna za porast obiska v muzeju - ta je znašal 5420 obiskovalcev. Lani so stalno razstavo vsebinsko nadgradili s šestimi občasnimi razstavami in z gostovanjem v Litiji, Dutovljah, srbski Kikindi ter italijanskih Mavhinjah. Skupno število obiskovalcev, upoštevajoč še polharsko zbirko, je tako znašalo 19.047.

Vladka Krese je poudarila tudi povezovanje ustanove doma in v tujini. V preteklem letu so poiskali povezave in skupne projekte z društvi, kot so Kinološko društvo Slovenije, Klub kraških ovčarjev Slovenije in druga, s podjetji, ki delujejo v lokalnem okolju (Mercator, Kovod, Zavarovalnica Triglav), z nevladnimi organizacijami (Boreo, Unicef) in s sorodnimi institucijami (SAZU, Park vojaške zgodovine, Ekomuzej pivških presihajočih jezer, Notranjski regijski park, Goriški muzej, TIC Sežana, Mestni muzej Litija, Narodni muzej Kikinda, Akvarij Pula ...) ter poiskali sinergije z lokalnimi društvi in lokalnimi krajevnimi skupnostmi. »Z internimi povezavami v okviru Zavoda Znanje je naš cilj vzpostavitev medsebojnih pozitivnih učinkov, razvoj muzeja in okolja, v katerem deluje v javnem interesu,« sporočajo iz Zavoda Znanje.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: arhiv Notranjskega muzeja Postojna.

Priznanja ob dnevu civilne zaščite

Ob dnevu Civilne zaščite (CZ) je priznanja za izjemno delo na področju zaščite in reševanja prejelo letos 290 posameznikov oziroma organizacij, in sicer 179 bronastih, 63 srebrnih in 29 zlatih znakov, 18 plaket ter kipek Civilne zaščite. Na slovesnosti na Brdu pri Kranju 1. marca so podelili 46 priznanj, ostala pa so nagrajencem predali na regijskih prireditvah, v Postojni že naslednji dan. Med dobitniki so tudi trije s postojnskega območja URSZR.

Slavnostni govornik na Brdu, predsednik republike Borut Pahor, je izpostavil statistični izračun, po katerem je vsak štirideseti Slovenec vključen v neposredno pomoč pri naravnih in drugih nesrečah. Poudaril je še, da potrebujemo posodobitev vseh sistemov, od obveščevalnih služb do policije, vojske in tudi CZ, pri kateri je pomembno vlaganje v kadre, opremo in usposabljanje.

Poveljnik CZ RS Srečko Šestan pa je nagovoril zbrane v postojnskem Kulturnem domu, kjer se je zahvalil vsem pripadnikom sil za zaščito in reše-

Na odru postojnskega kulturnega doma so se zbrali prejemniki priznanj za izjemno delo na področju zaščite in reševanja.

vanje, še posebej prostovoljcem za požrtvovalno delo pri reševanju velikih nesreč, ki se praktično vsako leto zgodijo na območju Notranjske.

V Postojni so podelili pet rednih priznanj CZ, štiri bronaste in en srebrni znak ter enajst bronastih znakov CZ za požrtvovalno delo pri lanski množični nesreči na avtocesti pri Golem vrhu, tri bronaste znake za dobro sodelovanje na požaru »kraški rob 2016« in šest bronastih znakov

CZ uspešni ekipi prvih posredovalcev pri PGD Zagorje ob zastoju srca. Med nagrajenci za sodelovanje pri množičnem naletu na avtocesti so tudi reševalec **Gregor Vidrih - diplomirani zdravstveni tehnik, zaposlen v Zdravstvenem domu Postojna, poveljnik PGD Postojna Mitja Šantelj, postojnski župan Igor Marentič in PGD Razdrto.**

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Brezje pod Nanosom

V vas Brezje pod Nanosom lahko pridemo iz smeri Hruševje preko Malih Brd ali pa Pri Treh Hišah zavijemo za Ubeljsko in nato na prvem odcepu desno. Tretji dostop je iz smeri Stran ali Šmihela po makadamski cesti, bolj znani kot stara rimska cesta ali tudi jamborna cesta.

Urejena vasica

Čprav je vas precej oddaljena od glavnih prometnic, je življenje v njej urejeno. Leta 1869 je v vasi živelo 57 ljudi, 1910 že 61, 1961 samo 38, v tem letu pa že 50. Ljudje se celo naseljujejo, saj so bile v zadnjih letih na novo zgrajene 4 hiše, nobena se ne podira, v treh starejših ljudje ne prebivajo, a služijo drugim namenom. Življenje v Brezjah pod Nanosom ne bo stagniralo. Dva otroka še nista šoloobvezna, kar sedem je šoloobveznih, trije so srednješolci, 37 pa v najlepših letih. Najstarejša vaščanka je 86-letna Marija Škupnikova, najstarejši vaščan 84-letni Ludvik Jerčkov.

Predstavnika vaške skupnosti Larisa Hreščak in Simon Simčič sta nam pomagala odkrivati zanimivosti vasi.

Obdobje »furmanov«

Medtem ko je bila rimska cesta speljana skozi vas, se je jamborna cesta pred vasjo odcepila in potekala po še danes vidni trasi dobrih sto metrov pod vasjo in naprej preko Ubeljskega na Staro Smoljevo nad Razdrtim, ki je bilo večje postajališče za vse priprege ter lačne in žejne furmane. V Brezjah sta bila na prehodu stoletja dva stalno zaposlena furmana, vsaj še dva, tako imenovana forajtarja, pa sta se ukvarjala s pripreganji. Prevoznitvo je posredno dajalo kruh tudi drugim domačinom; tako je tu

delovala stalna kovačija za domače in prehodne furmane, dva izučena sedlarja sta skrbela za celotno opremo konj in volov. V drugih vaseh so za priprego večkrat uporabljali vole. Po znanih podatkih je bilo v Brezjah za časa Italije v ta namen le pet parov konj. V vasi so delovali tudi dva izučena »cimpermana« in občasno najeti tesači. Prenekatera domačija je v tržaško zaledje prodajala tudi balirano seno za konje.

Obujeni spomini

Franc Marinšek, rojen leta 1932, je kot osemletni otrok prišel v Brezje iz Šmihela pod Nanosom. Pred vojno, pove, so vse hiše imele kakšno kravico in prašička. Po prvi svetovni vojni so Brezjani (kot prebivalci drugih vasi) vozili mleko v kmečko združeno mlekarno v Hruševje. Mleko je pobiral po vaseh zbiralec, med njimi tudi Marinšek. To delo je po upadu klasičnega furmanstva dolga leta opravljal z vozom. V Hruševju so izdelovali sir tipa ementalac, preostanek mleka pa so vozili v Trst. Dnevno so v Brezjah in treh okoliških vaseh zbrali do tristo litrov mleka. Veliko prerakanj in preprirov je bilo tedanje čase glede »gruntov in tirmenov«, zato je veljal rek, da je v Brezjah deset hiš, enajst pa jih je med sabo »skreganih«.

Nedaleč od Brezij, na Malih Brdih, je

bila italijanska kasarna in po kapitulaciji so otroci razgrabili raznovrsten vojaški pribor, fantje pa so najdene puške poskrili po grmovju. Tako je kar nekaj orožja, ki ni bilo predano partizanom, ostalo za spomin ali je pozneje služilo za krivolov. Partizan **Stanko Kopačinov** je na dan umika italijanske okupatorske vojske padel na pobočjih Nanosa, ker je hotel braniti vas pred prihodom nemške vojske. **Franc Blažek** je bil zaradi sodelovanja s partizani obešen v Trstu med deseterico ostalih obtoženih na ulici Via Gheha.

Najstarejša vaščanka je Marija Škupnikova.

Nekaj spominov je med obiskom navrgla tudi najstarejša vaščanka **Marija Škupnikova**. Povedala je, kako so v vas napeljali prvo električno. To je bilo še pred drugo vojno, vendar so jo dobili samo tisti, ki so

Tudi predstavnika vaške skupnosti sta mlada, kar daje upanje, da je bilo in bo v vasi postorjenega še veliko dela. **Larisa Hreščak in Simon Simčič** sta nam povedala, da sedaj pripelje v vas šolski avtobus kar trikrat na dan, obišče jih tudi potujoča knjižnica iz Postojne, prav pred kratkim je bil po vsej vasi na novo položen asfalt, urediti morajo samo še banke. Imajo tudi napeljano optično omrežje, uredili so poljske poti in dogradili kanalizacijsko omrežje za odvajanje meteornih voda.

Idilična podnanaška vasica.

O izvoru imena

V Sloveniji je kar 35 krajev z imenom Brezje. Med njimi jih je 7 brez vsakega prilastka.

Ivan Torkar je zapisal, da se je naselje leta 1720 imenovalo Wreisie, 1780 in 1822 Bresie. Tudi v času Italije se je imenovalo Bresie. Šele po drugi svetovni vojni so Brezje dobile še desni prilastek – pod Nanosom.

Domačini ne vedo povedati, zakaj so pridali še »pod Nanosom«, saj na Postojnskem in Pivškem ni nobenega drugega kraja z imenom Brezje. Res pa je, da ima večina podnanaških vasi imena izpeljana iz dreves, grmovja, zelišč, predvsem pa iz lege, kar dokazuje, da so se tod naseljevali zelo zgodaj predvsem v razne vrste gozdov, v loze in jih spreminjali v bivalna območja, polja in travnike.

Tudi lepo urejena okolica hiš dokazuje, da življenje v mali vasi ne bo stagniralo.

plačali, to pa sta si v začetku lahko privoščili le dve hiši. Ko je prišel v vas prvi radijski sprejemnik, so prišli poročila ob določeni uri poslušat tudi z Malih Brd.

Kapelica s podobo brezjanske Marije

Vas nima cerkve, ima pa lepo urejeno kapelico s podobo brezjanske Marije. Po izročilu naj bi na isti lokaciji, na kateri stoji danes zidana, leta 1935 blagoslovljena kapelica, stala pred tem že stoletja lesena; pri njej naj bi se ustavila tudi svetnika Ciril in Metod. Kakorkoli že se pred kapelico vsako leto v mesecu maju samoiniciativno zbirajo vaški otroci in pod vodstvom devetletne **Maše Skvarča** obujajo tradicijo šmarničnih branj. V vasi ni bilo nikoli prave gostilne, za časa Italije in tudi nekaj let pozneje pa je v dveh stavbah delovala tako imenovana »dopolavoro«.

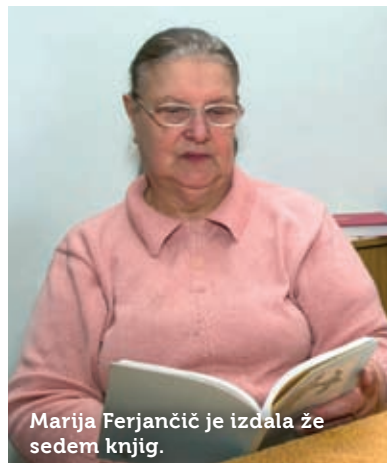
Brezje nimajo svojega gasilskega društva, kar je glede na število prebivalcev smiselno. Predsednik in poveljnik ter veliko članov, tako starejših kot mladincev, tvori enakopravno članstvo v Gasilskem društvu Ubeljsko.

Kultura in kulinarika

Leta 1926 je bil ustanovljen samostojen pevski zbor za Veliko in Malo Ubeljsko, Strane in Brezje. Iz tega zbora je pozneje nastala tudi pevska skupina v Brezjah. Peli so ljudske, domoljubne in cerkvene pesmi in imeli pomembno vlogo tako na kulturnem področju kot pri spodbujanju narodne zavednosti. Pevske korenine so pripomogle tudi k današnjim ponovni združitvi pevcov v **Moški pevski zbor Domorodci**, ki združuje 22 pevcov iz podnanaške regije. V zboru sodelujejo trije pevci iz Brezij in zborovodkinja **Larisa Hreščak**. Pridno vadijo in prvi javni nastop bo že čez dober mesec. Kar nekaj pevske zgodovine premore tudi **Simon Simčič**. Pred leti je

svoj glas posojal verjetno eni najbolj poznanih rockovskih skupin na Postojnskem Črni gradnji. Nekaj let je bil glavni vokal težkometalnega banda Divine Illusion. Ta je štel pet članov; za svoj domicil so priznavali Šmihel pod Nanosom in izdali tudi zgoščenko z naslovom Genetic.

V Brezjah živi tudi **Marija Ferjančič**, rojena Melinc, po rodu Tolminčanka. Letos bo minilo 20 let od izida njene prve pesniške zbirke in 50 let, odkar živi in ustvarja v Brezjah. Večinoma v samozaložbi je izdala že sedem knjig, med njimi so pesniške zbirke, zgodbe za otroke, pravljice in kratke zgodbe. Svoje zgodbe in pesmi objavlja med drugim v zborniku Stopinje, ki ga izdaja literarno dru-

Marija Ferjančič je izdala že sedem knjig.

štvo Ilirska Bistrica, v zborniku obalno-kraškega Likus-a Srebrne brazde in je aktivna članica ŠK Zgodbarnica v knjižnici Kozina. Lansko leto je bila med nagrajenci pesniškega natečaja Žvrgulja v Sežani. Objavljamo njeno pesem iz zgodnejšega obdobja z naslovom Šla bi.

*Šla bi
gola, bosa,
ostrizanih las
skozi mesta
in v vsako vas,
če bi kaj pomagalo,
da bi iz ljudi
spet prišel
prijazen glas.*

Osebna izkaznica Brezij pod Nanosom

Število prebivalcev: **50**
 Število hišnih števil: **12**
 Najstarejša hiša: **Kupačinova**
 Krajevna skupnost: **Veliko Ubeljsko**
 Dekanija: **Postojna**
 Župnija: **Veliko Ubeljsko**
 Šolski okoliš: **Hruševje in Postojna**
 Predstavnika vaške skupnosti: **Larisa Hreščak in Simon Simčič**
 Nadmorska višina: **568,6 m**

Zgodovina vasi

Zapisano in znano je, da je manjša rimska cesta peljala iz Trsta prek Lokev in Senožeč skozi Razdrto ter dalje skozi Brezje in naprej proti Landolu, Studenem in Emoni. Glede na geografski položaj Brezij so Rimljani verjetno imeli tod manjšo postojanko. Rimska cesta je bila potem še skoraj ves srednji vek ena izmed najpomembnejših na našem območju. V hrenoviški kroniki je zapisano, da so po njej prišli tudi Langobardi in druga ljudstva. Morda so si že tedaj nekateri ljudje tu postavili dom. Kdaj so Brezje nastale kot zaselek, je težko reči. Verjetno pa ne bomo zgrešili veliko, če predvidevamo, da je prvi zaselek (le z nekaj hišami) nastal v drugi polovici 13. ali v začetku 14. stoletja, kot večina drugih krajev na Postojnskem. Že od samega začetka so Brezje spadale v župnijo Veliko Ubeljsko. Cerkev sv. Duha v Velikem Ubeljskem pa je bila zgrajena med 11. in 12. stoletjem. Iz urbarja razdrške gosposčine, v katero so bile vključene Brezje, izvemo, da je bil kraj leta 1687 pod Kranjsko deželo. Predvsem pa je zanimiv naslednji zapis: «V letu 1777 je Brezje obsegalo 2 zemlji in 2 tretjini. Eno leto je desetino pobirala postojnska, naslednje leto pa jamska gospoda. Kadar je pobirala jamska, je ona dobila tri dele, župnik dva in postojnska enega. Kadar pa je desetnila postojnska graščina, je ona vzela dva, tretjega župnik, jamska pa nobenega.» (Zgodovina hrenoviške kronike). O starosti naselja pričajo tudi nekatere hiše, zgrajene v »pivškem« slogu - Lubuškarjeva, Rdezjanova, Štihova, Škupnikova, Kupačinova in najstarejša med njimi, Jurčkova domačija.

Emilija Pavlič, ena najbolj poznanih in aktivnih primorskih kuharic, je rojena v Brezjah, kjer je stanovala do končane poklicne kuharske šole. Svoje znanje je stalno nadgrajevala kot kuharica v hotelu Postojnska jama, v hotelu Žusterna, dolga leta v vrtcu Semedela v Kopru. Širše poznana je postala z izdajo več kuharskih knjig. Kuharska knjiga *Mamica, nauči me kuhati* je prejela priznanje kot najboljša kuharska knjiga na svetu v skupini kuharske knjige za družino in otroke na knjižnem sejmu kuharskih knjig v Parizu leta 2010 in je prevedena v 6 jezikov. Emilija skromno pove, da je le preprosta

kuharica z veliko prakse, vendar se nenehno izobražuje. Prireja kuharske tečaje in delavnice v domovini in tujini in nastopa v raznih kuharskih oddajah na televiziji.

»Brezovci« se sedaj pohvalijo, da so časi, ko so bile vse hiše med sabo »skregane«, že zdavnaj mimo; vsi vaščani složno sodelujejo in že težko čakajo vaško aprilsko čistilno akcijo, katere se vedno udeleži cela vas. Saj ni dosti počistiti, bo pa druženje veselo in glasno.

Besedilo: Marino Samsa in Gabriela Brovč; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Vsebine razstave in predavanja so se dotaknile zares številnih obiskovalcev.

O ženskah v zaledju fronte

V mesecu, ki je v dokajšnji meri posvečen ženskam, je Notranjski muzej Postojna povabil obiskovalce k ogledu gostujoče razstave »1915 – Ženske v zaledju soške fronte«. Pri snovanju razstave, ki bo na ogled do začetka maja, so znanje in raziskovalne moči združili sodelavci Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju« ter številne sodelujoče institucije, predvsem muzeji, delujoči na tistem koščku Slovenije, ki ga je fronta neposredno najbolj prizadela – v Posočju.

V pozdravnem nagovoru je direktorica Zavoda Znanje Postojna **Vladimira Krese** izrazila zadovoljstvo, da muzej prav na dan žena odpira razstavo z doživeto predstavitevjo vloge žensk, ki so morale v težkih časih prve svetovne vojne prevzeti vlogo stebra družbe. Spomnila je na po-

men tega praznika in obiskovalce, še posebej ženske, pozvala, naj nam bodo »na vseh področjih našega delovanja in življenja za zgled prav močne ženske. Te so nam tlakovale pot, ki je marsikateri ženski v svetu še danes nedosegljiva.« V nadaljevanju nas je soavtorica razstave **dr.**

Petra Testen popeljala v svet močnih in neomajnih žensk v zaodrju velike vojne. »Razstava se osredotoča na eno vojno leto, na leto 1915, in se dotika ženske izkušnje vojne, na kar nakazuje že naslov razstave,« je poudarila in dodala, da je druga v nizu razstav, ki obeležujejo stoto obletnico vojne. Leta 2014 je nastala razstava »Ženske na predvečer vojne«, lani razstava »(Pre)hrana. Ženske v zaledju soške fronte«, za letos (najprej jo bodo odprli 16. junija v Kobaridu v prostorih Fundacije) pa Testenova že napoveduje razstavo »1917 – Ženske na ulicah, za kruh in narod«. »Za vsem tem delom in omenjenimi razstavami pa stoji projekt Ženske in prva svetovna vojna«, ki ga vodi redna profesorica na Filozofski fakulteti in na koprski humanistiki **dr. Marta Verginella**; skupaj s sodelavci podrobneje in bolj poglobljeno raziskuje na razstavah predstavljene vsebine. Kot dodaja Testenova, »konstanta so ženske protagonistke, ki se vseskozi soočajo z vojnimi razmerami.« Razstava tako s pomočjo vizualnih podob – fotografij, umetniških upodobitev in dokumentarnega gradiva ter poezije – odkriva usodo civilnega prebivalstva in srhljivo realnost po odprtju soške fronte maja 1915, ko je v vojno vstopila Italija. Drugi poudarek na razstavi pa dajejo av-

torji moškemu in ženskemu pogledu na vojno. Ta slikata predvsem s pomočjo citatov iz nešteto pisem, ki so romala s fronte v domače kraje in obratno, ter z odlomki iz dnevnikov vojakov izkušnje, želje, strahove, občutenja in upanje dopisujočih si posameznikov. Sami naslovi panojev – Družina, Morala, Prehrana, Trg delovne sile, Šolstvo, Strežnice, Vojna propaganda in nenazadnje tudi Ženska kriminaliteta – pa po besedah Testenove »kažejo na vseobsegajoč vojni stroj, ki je od civilnega prebivalstva zahteval lojalnost, gmotno odrekanje in prilagajanje, oziroma kot je v priložnostni zgibanki zapisala dr. Verginella, »Vse je moralo delovati v korist končne zmage«. Vsebine, ki jih predstavlja razstava, je doživeto in poglobljeno dopolnilo predavanja Ženske v primežu prve svetovne vojne. O zanimivi in ne tako pogosto obravnavani temi je spregovorila **dr. Irena Selišnik**, docentka na oddelku za zgodovino ljubljanske Filozofske fakultete.

Razstava je v času, ko srhljive podobe vojne in begunstva pretresajo tudi naš vsakdanjik, še kako aktualna, zato prijazno vabljeni k ogledu.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Valter Leban.

Vojna tudi Postojni ni prizanesla

Če smo iz predavanja dr. Selišnikove lahko razbrali, kako je velika vojna postavila na glavo življenje v širšem slovenskem in celo evropskem kontekstu, pa so podobno usodo s tisoči žena širom Evrope delile tudi naše, »pivške« ženske. V luči nekaterih krvavih spopadov na evropskih bojiščih se zdi, da je v naših krajih vladala spokojnost. A je bila ta le navidezna.

Plakati, ki so jih ljudje opazili še pred nedeljsko mašo **26. julija 1914** in so ukazovali delno mobilizacijo, so razburili ljudi. Vojna je hitro pokazala zobe; izostali so možje in fantje, časopisi so poročali o prvih bitkah, ženske in otroci so morali poprijeti za vsa dela, cene posameznih živil so se višale iz ure v uro ... Od Ostrega vrha proti kolodvoru so na primer vojaki kopali strelske jarke in postavljali žičnate ovire; pomagale so jim tudi ženske. Ko pa je maja 1915 v vojno vstopila tudi Italija, se je, kot piše kronist, »začelo za Postojno pravo vojno življenje«. Prihajali so prvi begunci, vojaštvo je preplavilo mesto in okolico, za ljudsko šolo so postavili prve barake za ranjence, prišle so strežnice Rdečega križa, okrajni glavar dr. Pilshofer pa je julija 1915 na kolodvoru postavil okrepečevalnico, v kateri so od 7. ure zjutraj do pozne noči stregle gospe in gospodične, zlasti učiteljice. Vojakom in ranjencem so postregle s

čajem, kruhom, sadjem, tobakom ... V ta namen so pobirali prostovoljne prispevke v denarju in živilih tudi v okolici Postojne. Vojaki, lačni in izmučeni, so z veseljem sprejemali njihove darove.

Namen tega prispevka (čeprav le v grobih obri-sih) ni predstaviti celotno dogajanje v naših krajih v tistih težkih letih, temveč opozoriti na le eno izmed neštetihih zgodb žena in mater, ki so s tesnobo v srcu dnevno pričakovale vesti s fronte. To je zgodba **Josipine Kraigher**, matere trinajstih otrok, ki je po smrti moža Alojza leta 1903 sama skrbela za veliko družino, posestvo in trgovino. Ne preseneča, da je že na pragu vojne našla čas za sodelovanje v postojnskem »damskem vojni pomožnem odboru«. Skupaj s tovarišicami je zbirala prispevke v denarju in blagu (rjuhe, srajce, nogavice, gamaše ...), pomoč za vojake pa so zbirale tudi na dobredelnih zabavnih večerih. Njeno zgodbo so lahko prebrali celo slovenski izseljenci, bralci edinega slovenskega dnevnika v ZDA *Glas naroda*. Ta je marca 1915 poročal o njenih »bolečinah«. Kar šest njenih sinov je bilo do takrat že vpoklicanih. Alojz je bil zdravnik v vojaški rezervni bolnici v Ljubljani, Ivan v mornarici, črnovojnika Anton in Avgust sta bila v 97. pešpolku oziroma v Pulju, Leopold pa je »branil« trdnjavo Przemysl. Najmlajši izmed sinov Ciril, rojen leta 1885, pa je že novembra 1914 padel na severnem bojišču. Leta 1916 je padel še Leopold, 1918 pa je zaradi posledic eksplozije granate umrla hčerka Alojzija. Še veliko je usod, ki jih najverjetneje ne bomo spoznali nikoli. Postojnski katehet Andrej

Josipina Kraigher (sedi tretja z leve) s taščo Josepho (roj. Verli) in z nekaterimi izmed otrok leta 1881.

Ažman, tudi kronist tistega časa, je namreč skrbno vodil tudi poimensko evidenco vpoklicanih vojakov postojnske fare in beležil njihove usode. Kar 396 jih je dala »majhna župnija, kot je Postojna«, je zapisal.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Notranjski muzej Postojna.

Rasso Causevig

Rajko je bil vedno, odkar se ga spomnim, oblečen v črna oblačila in na rame so mu silili temni lasje. Njegova platna so še zmeraj močno kontrastna, zavita v tančico misterioznosti. Od daleč prodira v tridimenzionalno vedutno podobo mehka, toplo ožarčena svetloba. Seveda poskuša avtor iz te uokvirjene slike še zmeraj zbežati, vendar njegova »aftershave« vodica po britju že diši po oljnatih barvah. V sebi je ravno tak kot prastari neomajni slikarji; edini modni dodatek so očala, ki mu jih je poklonil neusmiljeni kolega – Čas. Risanje ga je očaralo že v rani mladosti, mešanje oljnih barv s čopičem na paleti pa ga je vsrkalo vase kot srednješolca. V očeh mu vidiš, da mu ta žilica še ne da miru in ga vleče.

»Letos bo trideset let od ustanovitve postojnskega likovnega društva. Z Marcelom Markom Valentiniem sva bila pobudnika, Marcel, s katerim sva se tudi drugače dosti družila, je bil prvi predsednik društva. Avreljo Milharčič, s čopičem rojeni samorastnik, ki bi letos praznoval 74 let, pa je nas mlajše znal nemalokrat spraviti na realna tla,« se spominja Rajko.

Umetniško raziskovanje ga je vodilo v Italijo. Obiskoval je zasebno likovno akademijo. V Italiji sta z Valentiniem spoznala takrat vodilnega ideologa legalnih ponaredkov znamenitih svetovnih slikarjev Daniela Ermesa Dondea. Ta je odprl galerijo s ponaredki Il Museo Immaginario in v njej zaposlil najboljše italijanske ponarejevalce. V prve vrste ponarejevalcev se je po uspešno opravljenih »sprejemnih izpitihi« prebil (prav tako kot Postojnčan Marcel Valentini) tudi Rajko z umetniškim imenom Rasso Causevig. To je bilo prvič, da so se ponaredki - »legal fakes« (pred tem strah in trepet galeristov in cenilcev) znašli povsem legalno v uglednih zbirkah in postali celo nekakšna modna muha. Njune ponaredke, ožigosane s certifikatom, so kupovale razne slavne osebnosti, med njimi Arnold Schwarzenegger in Sophia Loren, urad Vatikanske države in mnogi drugi. Posel je cvetel, delo je potekalo nepretrgoma. Rasso se je specializiral za dela francoskega slikarja Moneta in dobri dve leti slikal tako imenovani sveži impresionizem. »Pri delodajalcu Dondeju ni bilo šale; v Italiji je veliko mojstrov, in če hočeš postati dober, moraš biti delaven in vztrajen.

Ponarejevalci smo morali najprej na izobraževanje, dokler nismo do potankosti obvladali klasičnih slikarskih tehnik in restavratorskih veščin. Marsikdo misli, da so ponarejevalci slabi slikarji, vendar če hočeš ponarediti mojstrovino Rembrandta, moraš biti v slikarstvu res vešč, obenem pa se moraš dobro živjeti v slikarjevo osebnost mu 'zlesti pod kožo',« razlaga Rajko, oz. kot ga kličejo prijatelji krajše, Rajc.

Delo s paraplegiki, ki slikajo z usti, je posebno delo. Tako oni kot jaz potrebujemo veliko potrpljenja.

Ker sem bil tudi sam na njegovi likovni delavnici, ko je predaval in demonstriral osnove slikanja z oljnimi barvami, vem, kako obvlada mešanje barv in predvsem, kako dobro zna svoje široko znanje prenesti na svoje učence. Vsi člani postojnskega društva smo bili s podajanjem gradiva in predvsem praktičnim prikazom ter z usmerjanjem zelo zadovoljni.

O ponarejanju mi je Rajko obširno razložil, da so pri legalnih ponaredkih dovoljena manjša odstopanja od izvirnika, barve pa delujejo sveže, saj slik umetno ne starajo z različnimi premazi in s kemikalijami. Čisto drugače je pri ustvarjanju ponaredkov z namenom goljufanja.

Leta 1992 so skušali pod okriljem podjetneža Vladimirja Slejka in podjetja Optimizem razviti nekaj podobnega tudi v slovenskem likovnem prostoru, a se ta še zdaleč ne more primerjati z zahodnimi sosedi, in po dveh letih so novonastali atelje zaprli. Še največ del so prodali avstrijskim kupcem in zbirateljem; imeli so tudi solidno oglaševano in obiskano razstavo v Jamskem dvorcu v Postojni.

Zanimiva izkušnja je bila tudi poslikava dveh cerkva v Brkinih in Izoli. Brat Asim, ki se ukvarja tudi z restavratorstvom, je obnavljal omete in štukature v cerkvi sv. Nikolaja na Suhorju, Rajko pa je osvežil freske na ometih cerkve iz 17. stoletja. Kot se nerad spominja, je bilo med poslikavo pozimi tako mrzlo, da skoraj ni čutil prstov. Prvotne poslikave so bile tako uničene, da jih je poslikal skoraj na novo in pri tem skušal čim bolj ujeti avtentični stil njihovega nastanka. Druga prenovljena cerkev je

podružnična cerkev sv. Petra v Volčah, na robu košanske doline.

Včasih se naključja zgodijo z razlogom. Rajko je pri svoji frizerki spoznal paraplegika Benjamina Žnidaršiča. Takrat je bil še nedodelan slikar, Rajko pa zgovoren poznavalec oljne tehnike. Ta je za ustvarjanje paraplegikov najbolj primeren medij, saj se oljne barve sušijo počasi, čopič je tekoč in popravki so mogoči skozi daljše časovno obdobje. Mentorstvo je hitro preraslo v prijateljstvo. Beno je bil takrat pri Zvezi paraplegikov Slovenije referent za kulturo, in skupaj sta oživila likovno sekcijo. Podjetni in neustavljivi Beno je začel v okviru Zveze paraplegikov organizirati likovne delavnice in kolonije. Tako je Rajko pred 14 leti zakoral v nov svet, čeprav ni nikoli pomislil, da bo mentor številnim paraplegikom in bo opogumljal nešteto krat obupane učence ter jim postal tudi eden najbolj zaupnih prijateljev. »Delo s paraplegiki, ki slikajo z usti, je posebno delo. Tako oni kot jaz potrebujemo veliko potrpljenja, saj jim čopič, posebej v ustih, ne drsi vedno tako, kot bi želeli. Občudujem jih, kako zagnani, delavni, vztrajni in prizadevni so; zlepa ne odnehajo, pa čeprav jih roke ali zobje bolijo.« Včasih se ponoči, v njemu najdražjem času za ustvarjanje in inspiracijo, ko mu kakšna poteza s čopičem ne steče, kot bi si želel, in bi platno najraje zalučal skozi okno svojega ateljeja, spomni na svoje prijatelje. Njim uspeva v vztrajnostjo, na vozičku in s čopičem v razboljenih ustih. V tem večkrat črpa moč in voljo in takrat se vloge zamenjajo. Beno, Dragica, Željko, Tina, Vojko in mnogi drugi postaja

nejo njegovi mentorji. Nekateri od ustvarjalcev so v tem času postali študenti mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, s sedežem v Liechtensteinu.

Z nekaterimi slikarji, ki ustvarjajo z usti, dela tudi individualno. Obišče jih vsaj enkrat na teden. Čez leto se za en teden zberejo v Semiču, Murski Soboti, Podcerkvi ali Pacugu v Istri. Vsak ustvarjalec je skoraj v celoti odvisen od spremljevalca, tako da je družina pisana kot velika družina. Na delavnicah se zbere tudi do trideset slikarjev, v glavnem paraplegikov, tudi tetraplegikov. Ker je tovrstno delo časovno zelo zahtevno, mu ne ostane veliko časa za individualno ustvarjanje.

Rajko neštetihi plaket, priznanj in pohval ne sešteva. Vseeno naj povem, da je častni član Likovnega društva Mengeš, v katerem je deloval tudi kot mentor. Leta 2007 je dobil posebno priznanje na zaključku akcije Ljudje odprtih rok, ki ga ob podpori Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pripravlja revija Naša žena. Največje priznanje in občutek radosti pa mu predstavljajo nagrade, ki jih dobivajo njegovi »varovanci«, tudi zato, ker ve, da si to res zasluži.

Ko se po štirih urah poslovia, pomislim, kako me je pred najinim srečanjem spet »nalagal« – da bo težko našel čas, češ dela je čez glavo, ustvarja podnevi in ponoči, ne ve, če bo lahko ... Pri njem sem vedno občudoval to, da si zna vzeti čas. Tudi za druge. Človek odprtih rok.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

KAM DANES

vodnik dogajanja v občini Postojna

25
MAREC
2017

11.00

Plesna prireditev ob materinskem dnevu

Kulturni dom Postojna/Plesni klub Urška Postojna

28
MAREC
2017

19.30

Seks in ljubosumnost

Pohotno maščevalna komedija. Predstava za abonma in nekaj prostih mest za izven. Prevod, priredba in režija: Jaša Jamnik. Vstopnice po ceni 15 EUR si lahko zagotovite na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

Kulturni dom Postojna/Zavod Znanje Postojna

29
MAREC
2017

18.00-20.00

Prebavni sokovi, zdravje in zdrava dolgoživost

Predavanje Mitje Fajdiga. Ustanovitelj raziskovalne skupine Megalitska Slovenija s predavanjem odkriva osnovni vzrok sodobnih bolezni ter dejstvo, da se človeško telo lahko zdravi samo ob našem ustreznem ukrepanju. Točka moči – Večgeneracijski center za dvig kakovosti življenja v Postojni, Ulica 1.maja 1B

od 9.00

Območno srečanje otroških gledaliških skupin

Vstop prost.

Kulturni dom Postojna/ JSKD Ol Postojna

18.00

Preživeti med volkovi

Predavanje je nadaljevanje I. dela Izzivalec ulice, ki smo ga poslušali lani. Tokratno predavanje je namenjeno staršem. V dvorani Glasbene šole Postojna/Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti v občinah Postojna in Pivka

18.00

Pridelava semen

Predavanje Jožice Fabjan, strokovnjakinje s področja permakulture). Izmenjava semen SGLŠ Postojna – dijaški dom (učilnica št. 17) in v avli doma (po predavanju).

17.30-19.00

Priprava mazil na tradicionalni način

Predavanje poteka v sodelovanju s HUMAN.SI. TOČKA MOČI – Večgeneracijski center za dvig kakovosti življenja v Postojni, Ulica 1.maja 1B.

31
MAREC
2017

18.00

Predavanje Moja nepremičnina – sreča ali breme

Točka moči – Večgeneracijski center za dvig kakovosti življenja v Postojni, Ulica 1.maja 1B/Društvo upokoencev Postojna

1

APRIL
2017

11.00

Chernomorski zvutzi, Balchik

Prvi koncert v okviru 19. Mednarodnega glasbenega festivala mladih Postojna 2017 iz Bolgarije, dirigentka dr. Valentina Georgijeva.

Cerkev sv. Štefana v Postojni/Turistično društvo Postojna.

19.30

Prvi koncertni večer iz cikla USNEK

Goriški oktet Vrtnica in Mešani pevski zbor Postojna, umetniški vodja Matjaž Šček. Dvorana Glasbene šole Postojna/MePZ Postojna

19.30

Modna agencija Grande

Gledališka igra, vstopnina 3 in 5 evrov. Kulturni dom Postojna/ Zavod Znanje Postojna-OE Kulturni dom Postojna in KUD Planina - Gledališka skupina Ščuka

4

APRIL
2017

19.00

K Talibanom in piratom

Potopisno predavanje Boštjana Šifrarja. 7-mesečno potovanje z motorjem po centralni Aziji. SGLŠ Postojna – avla dijaškega doma/SGLŠ Postojna

8.00-12.00

Obisk obeležij padlim rojakom v času NOB

V Trstu na ulici Ghega, na pokopališču Sv. Ane in v Rižarni. Trst/Občina Postojna

21

APRIL
2017

19.30

Osrednja prireditev ob občinskem prazniku

Slavnostni govor - Igor Marentič, župan občine Postojna, podelitev priznanj in nazivov Občine Postojna za leto 2017, kulturni program.

Kulturni dom Postojna/Občina Postojna

10.30

Pohod in proslava ob občinskem prazniku v Crni jami

V počastitev spomina na pogumne partizanske diverzante, ki so v času NOB, 23. 4. 1944, v Postojnski jami zažgali nemškemu okupatorju skladišče bencina. Pred vhomom v Črno jamo/Občina Postojna.Združenje borcev za vrednote NOB KO-ZB Postojna.

14.00-19.30

Film Fenomen Bruno Gröning

Informacije in rezervacije: www.bruno-groening-film.org ali po telefonu: 041 768 571. Vstop prost! Prostovoljni prispevki. Sejna dvorana nad Knjižnico Bena Zupančiča Postojna/Krog za naravno življenjsko pomoč e.V.

Očistimo Postojno 2017

Sobota, 8. april, od 8. do 12. ure.

Dobimo se na parkirišču pred PTC Primorka

Na zbornem mestu bodo udeleženci prejeli vrečke in rokavice ter navodila o lokacijah čiščenja. Po končanem čiščenju bo organizator poskrbel tudi za malico.

Organizatorji: Občina Postojna, Društvo tabornikov Rod kraških viharikov, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov steg Postojna 1, Krajevne skupnosti v občini Postojna.

Kontakt in prijave: Pia - 031 774 497, Klemen - 031 251 835, e-pošta: ocistimo.postojno@gmail.com.

Kulturni dom Postojna

28.3.2017: 19:30

SEKS IN LJUBOSUMNOST

Komedija Šentjakobskega gledališča za Abonma in še nekaj prostih mest za izven. Prevod, priredba in režija: Jaša Jamnik

Nastopajo: Srečko Kermavner, Katarina Batagelj, Silvija Jovanovič, Boris Car, Bojan Vister, Katarina Lukšič, Tjaša Valentinčič, Meta Černe in Mirjam Sedmak.

Bernard odkrije, da ga žena vara. Z zvijačo organizira sestanek na štiri oči z njenim ljubimcem Robertom in ga postavi pred kruto dilemo: ali ljubimec za revanšo da na voljo svojo ženo ali pa ga bo Bernard ubil. Robert izbere prvo možnost. S figo v žepu. Na večerjo, po kateri naj bi se stvari uredile, pripelje plačano dekle, ki se pretvarja, da je njegova žena. Stvari se razvijajo v pravo smer, dokler se nenadoma ne pojavi Robertova prava žena ... Vstopnice po ceni 15 EUR lahko kupite na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

1.4.2017: 19:30

MODNA AGENCIJA GRANDE

Gledališka skupina Ščuka Planina

Vstopnice po ceni 3 EUR za otroke in 5 EUR za odrasle si lahko kupite na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

5.4.2017: 19:30

STARO ZA NOVO

Komedija Siti teater, Režija: Boris Kobal

Nastopata: Boris Kobal in Tin Vodopivec

O staranju. O mladosti. O tehnologiji. O ljubezni. Kdo se na koga šlepa? Kdaj lahko rečemo, da smo stari in do kdaj smo mladi? Na kom zares stoji svet? Lahko stari in mladi sploh živijo v sožitju? Komedija Staro za novo se na sproščen in duhovit način loteva večne tematike sinergije mladih in starih, (ne)sprejemanja moderne tehnologije in (ne)soočanja s hitrim tempom življenja pa tudi aktualne teme zapuščine ene generacije drugi. Vstopnice po ceni 15 EUR lahko kupite na vseh prodajalnih Eventim ter na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

11.4.2017: 20:00

KONCERT SLOVENSKEGA ORKESTRA KLARINETOV

dirigent: George Pehlivanian

Slovenski orkester klarinetov je naša prva in edina tovrstna zasedba, ki sta jo leta 1998 ustanovila trboveljska klarinetista Anton Umek in prof. Jože Kotar. Orkester klarinetov sestavlja skupaj blizu 40 izvrstnih klarinetistov. Tako so v orkestru pokrite vse linije, od najvišje sopranske do najnižje basovske lege, zelo barvit, širok in mavrično topel pa je tudi zven orkestra kot zasedbe. Vstopnice po ceni 10 EUR lahko kupite na vseh prodajnih mestih Eventim ter na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

14.4.2017: 20:00

KONCERT Z GLASBENO SKUPINO AVTOMOBILI

Novogoriškim Avtomobilom, ki delujejo že 34 let, navdiha ne zmanjka. To se odraža tudi v novem albumu Daleč in fantje menijo, da gre za eno njihovih najbolj zrelih plošč, na kateri je čutiti organsko povezanost izvedbe, muziciranje pa je vedno podrejeno skladbi in njeni vsebini. Obiskovalce koncerta v Kulturnem domu Postojna bodo spretno popeljali po poti njihovih brezčasnih pesmi ter razmišljajočih besedil. Avtomobili nam bodo pripravili večer edinstvene rock glasbe in zagotovo potrdili, da jih še vedno vodi neminljivi ustvarjalni glasbeni navdih podkrepjen z odlično glasbeno izvedbo, ki sta prispevala tudi k njihovim največjim uspešnicam.

Vstopnice na vseh prodajnih mestih Eventim in uro pred koncertom na blagajni Kulturnega doma Postojna.

18.4.2017: 19:30

VEČNO MLADI

Glasbena komedija SNG Maribor švicarskega dramatika in skladatelja Erika Gedeona za Abonma in nekaj prostih mest za izven. Režija: Sandy Lopičič

Nastopajoči: Irena Varga, Denis Horvat, Sandy Lopčič, Mateja Pucko, Kristijan Ostanek, Matevž Biber, Jurij Drevenšek, Mirjana Šajinovič

Staranje je postalo najhujši babbav, najstrašnejša bolezen novega veka. Ker časa ne moremo zaustaviti, je najbolje, da skozi solze smeha pogledamo v leto 2065, kako bo, ko v gledališki stavbi na Slovenski 27 ne bom več hrama umetnosti, ampak dom za ostarele. Vstopnice po ceni 15 EUR si lahko zagotovite na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo.

20.4.2017: 17:30

ZLATA PTICA

Za otroški abonma Mali medo in nekaj prostih mest izven. Otroška igrana predstava za otroke od 3 do 10 let. Režija: Žiga Sedmak, Nastopajoči: David Čeh, Marko Skok, Tomaž Urgl, Bojan Vister, Maja Eržen. Šentjakobsko gledališče

Predstava Zlata ptica temelji na tematiki slovenskih ljudskih pravljic.

Točka moči - večgeneracijski center

vsak petek od 7. aprila naprej

8:00-9:00

TEČAJ FRANCOŠČINE

Začetni - brezplačni tečaj namenjen vsem, ki se želite naučiti osnove tujega jezika. Trajal bo predvidoma dva meseca, prijave sprejemamo do 4. aprila.

15:00-18:00

OTROŠKO POPOLDNE V TUJEM JEZIKU

Otroško popoldne bo otrokom omogočilo veliko druženja, različnih delavnic, osnove tujega jezika in sklepanje novih prijateljstev. Prijave na: tocka.moci@zavod-znanje.si

Vsaki torek in četrtek od 4. aprila naprej

8:00-9:00

JUTRANJA TELOVADBA

Vsako jutro bomo razmigali naše mišice, se sprostili in tako dan začeli zbuženi, sveži in z veliko nove energije. Prijave na: tocka.moci@zavod-znanje.si

vsak ponedeljek od 10. aprila naprej

10:00-11:00

TEČAJ ŠPANŠČINE

Začetni tečaj, prijave sprejemamo do 7. aprila. možnost prijave na tocka.moci@zavod-znanje.si Brezplačni tečaj je namenjen vsem, ki se želite naučiti osnov tujega jezika. Trajal bo predvidoma dva meseca.

5.4.2017: 9:30-11:00

USTVARJALNICE ORIGAMI: ZDENKA MLINARIČ

Papir je neprecenljivo darilo narave, brez katerega bi bilo naše življenje zelo drugačno, skozi čas pa je bil navdih za mnoge vrste umetnosti, ki ga uporabljajo kot svojo osnovo. V medgeneracijskem centru bodo potekale delavnice, kjer boste lahko pod vodstvom Zdenke Mlinarič, lastnice podjetja Origami Kokoro, spoznavali, kaj vse lahko ustvarimo iz papirja. Prijave na: tocka.moci@zavod-znanje.si

5.4.2017: ves dan

MEDGENERACIJSKE DRUŽABNE IGRE

7.4.2017: 18:00-19:30

PREDAVANJE: NOVI PROMETNI PREDPISI

8.4.2017:

DAN ZA SPREMEMBE: OBJEMANJE.

Objemanje kot zelo pomemben proces za posameznikovo življenje.

12.4.2017: 18:00-20:00

PREDAVANJE: ŠČITNICA, SABRINA MULEC

Predavanje o boleznih ščitnice, katerih je veliko. Vsem so skupni dokaj nespecifični znaki in simptomi, zato marsikdo ne pride do ustrezne diagnoze in zdravljenja. Po podatkih naših tirologov ima kar tretjina žensk težave s ščitnico po 40. letu starosti.

19.4.2017: 16:00

MEDGENERACIJSKE DRUŽABNE IGRE

8-TEDENSKI TEČAJ ČUJEČNOSTI

ob sredah od 19. aprila do 24. junija ob 17:15

S prakso čuječnosti povečujemo raven zavedanja v naših odnosih, se učimo novih načinov obvladovanja stresa, tesnobe in motenj razpoloženja.

Tečaj bo vodila Eva Požar. Obvezna je predhodna prijava. Več informacij na www.cujecnost.org

Jezikovna šola Athena, Kolodvorska c.19, Postojna/Društvo za razvijanje čuječnosti.

30.3.2017:

**KULTURNI BAZAR,
CANKARJEV DOM, LJUBLJANA**

2.4.2017:

**PRVA NEDELJA V MESECU
BREZPLAČEN VSTOP ZA OBČANE**

Do konca maja 2017 Gostujoča razstava Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete UL in ustanove Fundacija Poti miru v Posočju 1915 Ženske v zaledju Soške fronte.

Dogajanje v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva

Februarja so v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva začeli s sklopom podjetniških srečanj. V okviru projekta za vzpostavljanje podpornega okolja inovativnim subjektom, za katerega so pridobili financiranje iz evropskega kohezijskega sklada so organizirali dva motivacijska dogodka z namenom podjetniško miselnost približati vsem, ki jih zanima podjetniška pot in želijo uresničevati lastne ideje.

Prvi gost je bil Matija Goljar, vsem poznan iz televizijskih zaslonov, kot voditelj oddaje Štartaj Slovenija, sicer pa ustanovitelj in direktor Ustvarjalnika, mladinskega podjetniškega peskovnika, ki mladim pomaga do prvih podjetniških izkušenj. Govoril je o lastnih začetkih, zakaj se je sploh odločil za podjetništvo in kam vse ga je že to pripeljalo. Postregel nam je z zanimivimi anekdotami na temo uresničevanja idej in praktičnimi napotki, kako lahko vsak sam začne. Na drugem dogodku pa se nam je pridružil Renee Vozelj, ustanovitelj Pivovarne Knap, ki je svojo idejo rudarskega piva razvil v oddaji Štartaj Slovenija. Z nami je delil izkušnje na svoji poti, vzpone in padce in zgodbo, kako je nastalo rudarsko pivo.

Matija pravi, da je največja ovira na poti k uspehu neaktivnost, ko enkrat najdeš svoje ideje pa moraš delovati. Uspešnega podjetnika od drugih loči ravno ta naravnost k uspehu, zavedanja možnosti izbire in prevzemanje odgovornosti. Torej, kdor išče pot, jo bo našel.

Idejo lahko najdemo kjerkoli, večkrat se rodi iz frustracije, kot rešitev za že obstoječ problem. Poudaril je tudi pomen mentorja, ki naj si ga najde vsak, ki je na začetku svoje poti. Tu zanika predsodek o strahu pred konkurenco in pravi, da resnično uspešni ljudje z veseljem delijo znanje s tistimi, v katerih prepoznajo potencial in resno zavzetost.

Za vse, ki začenjate svojo pot so v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva odprli projektno pisarno, kjer nudijo svetovanja vsak dan od ponedeljka do petka, med 8.00 in 14.00. Povezani z Univerzitetnima inkubatorjema Primorske in Ljubljanskim univerzitetnim inkubatorjem bodo vse zainteresirane povezali z ustreznimi mentorji za zagotavljanje konkretnih usmeritev in svetovanj v razvoju lastnih idej. Svetovanje in podpro nudijo pa nudijo tudi že delujočim inovativnim podjetjem s potencialom rasti.

Trenutno je aktualen natečaj Inovativna Postojna 2017, izbor najbolj inovativnih podjetniških idej na območju občine Postojna. Ideje zbirajo do 3. 5. 2017, vsem prijavljenim ekipam pa bodo nudena brezplačna delavnice, svetovanja in mentoriranje. Motivacijski dogodek za vse zainteresirane, ki bi se radi prijavili na natečaj bo 13. 4. 2017 v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva (Veliki Otok 44b).

Prijave zbirajo preko spletne strani www.inkubator-postojna.si

Veliki Otok 44b,
6230 Postojna
+386 (5) 721 12 80
inkubator@zavod-znanje.si
www.inkubator-postojna.si

23.3.2017: 18:00 **S pravo idejo do posla –
Inovativni leseni izdelki**

13.4.2017: 18:00 **Predstavitve natečaja
Inovativna Postojna 2017**

19.4.2017: 9:00 **Podjetniški zajtrk**

Do 3. 5. 2017. je odprt natečaj Inovativna Postojna 2017 – izbor najbolj inovativnih podjetniških idej

Vsi dogodki bodo organizirani v prostorih Podjetniškega inkubatorja Perspektiva v Velikem otoku pri Postojni.

Spremljajte nas na FB: Podjetniški inkubator Perspektiva Postojna.

Vse informacije in prijave na e-mail: lu-postojna@zavod-znanje.si ali
na 05/7211280.

Ljudska univerza Postojna

● SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE

brezplačno (možnost samostojnega učenja različnih vsebin in uporabe računalnika), vabljeni vsak dan med 8. in 16. uro.

● BREZPLAČNA UČNA POMOČ

namenjena udeležencem izobraževanja odraslih – po predhodni telefonski prijavi.

● VREDNOTENJE ZNANJA TUJIH JEZIKOV

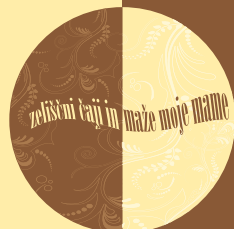
(angleščina, nemščina, italijanščina) – brezplačno. V okviru Točke za razvoj kompetenc vam omogočamo pridobitev informacije o vašem trenutnem znanju tujega jezika in po želji pridobitev potrdila ali vključitev v tečaj. Prijave do 30. 4.

priprava mazil na tradicionalni način

znanje deli Karmen Nemec

30. marec 2017 ob 17:30

večgeneracijski center (Zelena dvorana), Ulica 1. maja 1b, Postojna

PIP

Podjetniški inkubator
Perspektiva
POSTOJNA

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

Izpolnite prijavnico, ki je dosegljiva na spletnem mestu
<http://www.inkubator-postojna.si/si/>.

Dodatne informacije pa so na voljo na e- naslovu: inkubator-vodja@zavod-znanje.si. Prijavnice lahko pošljete po e-pošti na inkubator-vodja@zavod-znanje.si ali jih dostavite osebno v Podjetniški inkubator Perspektiva (Veliki otok 44b, Postojna) ali na Zavod znanje, javni zavod (Kolodvorska 3, Postojna) **do srede, 3. 5. 2017, do 15h**. V okviru natečaja bo potekal **informativni dan, 13. 4. 2017 ob 18h** v prostorih Podjetniškega inkubatorja Perspektiva na Velikem Otoku 44b.

Vse podrobnosti glede natečaja najdete na <http://www.inkubator-postojna.si/si/> in **FB** strani Podjetniški inkubator Perspektiva Postojna.

TEMATIKE NATEČAJA:

TRAJNOSTNI TURIZEM IN GOSTINSTVO
INOVACIJE V INDUSTRIJI
INOVATIVNO PODJETNISTVO

PIP
Podjetniški inkubator
Perspektiva
POSTOJNA

ustvarjalnik

LEKARNA PODJETNIŠKI
INKUBATOR

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

 EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

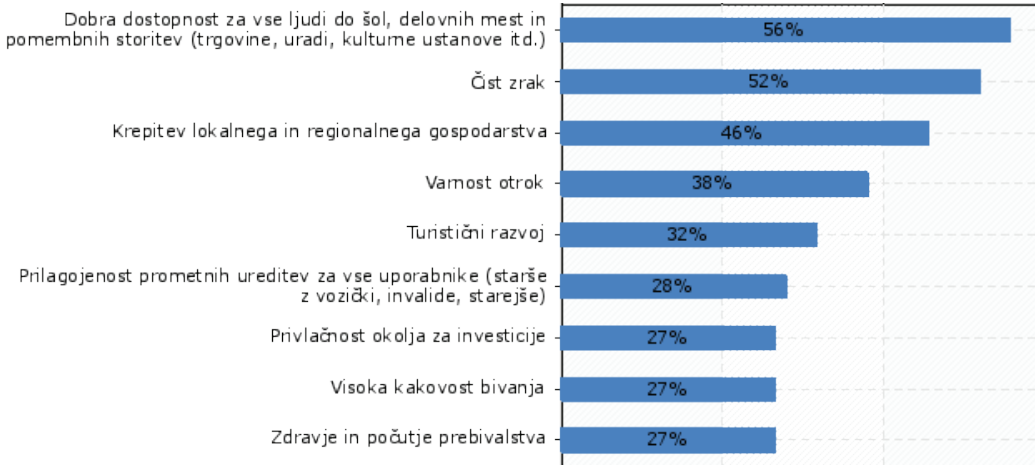
 SPIRIT
SLOVENIJA
JAVNA AGENCIJA
 I FEEL
SLOVENIJA

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru prednostne naložbe:
3.1 Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji.

Celostna prometna strategija občine Postojna v tretji četrtini

V tretji fazi izdelave Celostne prometne strategije (CPS) v občini sledi razdelitev odgovornosti, določitev virov financiranja ter izdelava akcijskega načrta. Opredeljeni bodo tudi načini nadzora in vrednotenja, revizije kakovosti dokumenta, sprejema strategije oziroma potrditve dokumenta in oblikovanja soglasja javnosti. V prihodnjem mesecu bodo zato v Knjižnici Bena Zupančiča pripravljavci organizirali dve delavnici. Prva delavnica, 13. aprila, bo namenjena oblikovanju ukrepov za doseganje ciljev trajnostne mobilnosti oziroma bo potekala z namero evalvacije končnega izbora ukrepov s predstavniki zainteresirane javnosti. Druga delavnica, 20. aprila, pa bo namenjena pregledu in pripravi akcijskega načrta, ki sledi iz strateškega dokumenta trajnostne mobilnosti. S pomočjo sodelujočih bodo izvajalci sestavili podroben seznam ukrepov in hierarhijo njihovega izvajanja.

Zadnji korak tretje faze bo zaključna prireditev na prostem, z nagradnim žrebanjem za sodelujoče v uvodnih anketnih raziskavah prometnega stanja v občini. Občanke in občane vabijo k udeležbi, pa tudi k spremljanju novosti glede aktualnih aktivnosti v okviru izdelave CPS občine Postojna na spletni strani občine.

Ob koncu februarja je bila zaključena druga faza izdelave CPS občine Postojna, ki bo vsebovala glavne smernice in ukrepe pri razvoju trajnostno naravnane mobilnosti v občini. Posebnost strateškega dokumenta, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada, je ne le podati glavne smernice trajnostnega razvoja prometa v občini, ampak zlasti dejavno vključiti javnost pri orisu želenega stanja, opredeliti prioritete in pripraviti nabora ukrepov. Podpora javnosti je pomemben vidik kasnejše izvedbe ukrepov, saj so ukrepi, ki imajo veliko podporo javnosti, stroškovno bolj upravičeni kot tisti, katerim javnost nasprotuje. To seveda ne pomeni, da neprijetni ukrepi ne morejo biti izvedeni, vendar pa je potrebno izvesti dodatne priprave oziroma poiskati sinergije v svežnji ukrepov.

Da bi dosegli cilje druge faze, so pripravljavci izvedli delavnico na temo mobilnosti na delovnem mestu (13. decembra 2016), dve javni razpravi (17. in 23. januarja 2017) ter dve javnomnenjski raziskavi na temo vizije in ukrepov trajnostne mobilnosti. Med 25. januarjem in 3. februarjem so pridobili 76 ustreznih rešenih anketnih vprašalnikov ključne zainteresirane in splošne javnosti, med 1. in 7. februarjem pa je bilo izvedenih 26 intervjujev s predstavniki organizacij (podjetij, društev, ustanov ipd.), ki so bile prepoznane kot pomembne na območju občine.

Rezultati analize spletnih anket so pokazali, da predstavljata najpomembnejši vrednoti dobra dostopnost za vse ljudi do šol, delovnih mest in pomembnih storitev ter čist zrak.

Kot najpomembnejši ukrep na področju peš prometa so anketiranci izbrali dopolnitev manjkajočih delov pločnikov ob glavnih cestah ter osvetlitev pešpoti z javno razsvetljavo, na področju kolesarskega prometa pa dopolnitev manjkajočih delov kolesarskih površin in dopolnitev kolesarskih povezav z okoliškimi naselji. Javni potniški promet zahteva po mnenju anketirancev ukrep optimizacije mestnega avtobusa Furman in medkrajevnega avtobusa, motorni promet pa ukrep izboljšanja kakovosti vozišč, izgradnje obvoznic in umiritev prometa, prav tako bi bilo potrebno urediti parkirišča za avtodome in tovorna vozila.

Opravljeni intervjuji s predstavniki organizacij so pokazali, da je za izboljšanje trenutnega prometnega sistema v Postojni zaradi ustaljenih navad potrebno ozaveščati in spodbujati občane k trajnostnim potovalnim navadam. Rezultati analize odgovorov o splošnih ukrepih pa so pokazali, da so najpomembnejši ukrepi na področju peš prometa promocija in ozaveščanje, prilagoditev površin za invalide in slepe ter dopolnitev manjkajočih delov pločnikov ob glavnih cestah. Kolesarski promet zahteva dopolnitev kolesarskih povezav z okoliškimi naselji, dopolnitev manjkajočih delov kolesarskih površin in zagotovitev kakovostnih kolesarskih parkirišč, javni potniški promet pa ukrep optimizacije mestnega avtobusa Furman in medkrajevnega avtobusa. Intervjuvanci so navedli potrebo po omejevanju motornega prometa v korist kolesarjev in pešcev ter umirjanju prometa.

Zakaj ne pasu

V ponedeljek, 13. marca, je na Postojnskem potekala akcija Varnostni pas, ki so jo izvajali člani ZŠAM. "Rezultati so zaskrbljujoči", so povedali. Presenetljivo veliko je bilo voznikov, ki svojih otrok in sebe ne privežejo. Veliko je bilo tudi takšnih, ki svoje otroke vozijo neprimerno – na prednjih sedežih, zadaj – neprivezane, in s torbo na hrbtu.

Ob našem opozorilu so imeli različne izgovore, zakaj je temu tako. Seveda je bil najpogostejši, "saj imam samo nekaj sto metrov do doma" ali "saj sedi zadaj in je varen". Ob tej priložnosti se lahko vprašamo, ali gre za malomarnost, ali enostavno za neupoštevanje pravil in zakona. O nevednosti ali neobveščeniosti po vseh teh letih, odkar je uporaba varnostnega pasu obvezna, ne moremo govoriti, zato nas žal rezultati vsakei znova presenetijo. Takšne akcije so tako vedno dobronamerne. Ali jih vozniki upoštevajo ali ne, to pa je še vedno le stvar posameznika. ZŠAM Postojna

Pripravljeni motoristi

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Postojna v sodelovanju s Policijsko upravo Koper (PPP Koper) tudi letos organizira preventivno delavnico, namenjeno motoristom in njihovi pripravi na novo motoristično sezono. Delavnica Bolj pripravljen motorist, bolj varen motorist in Policijska izkušnja kot nasvet bo potekala dne 22. aprila med 9. in 17. uro pred PTC Primorka. Na prireditvi bodo sodelovali tudi predstavniki Prostovoljnega gasilskega društva Postojna, predstavniki Nujne medicinske pomoči, ki bodo prikazali, kako nudimo prvo pomoč ponesrečencem in še mnogi drugi. Strokovni delavci Javne agencije za varnost prometa (AVP) bodo z različnimi napravami prikazali predvsem nevarne situacije, katerim smo vsakodnevno izpostavljeni v prometu (posebna očala, ki simulirajo različne stopnje alkoholiziranosti, naletne tehničnice in »Fleksi« - naprava, ki prikazuje zavorno pot in odzivnost motoristov pri različni hitrosti). Motoristi se bodo preizkusili tudi v spretnostni vožnji po posebnem poligonu, pri kateri jih bodo usmerjali policisti. V primeru slabega vremena bo prireditev odpovedana, saj je mokri asfalt za motoriste nevaren. Vse dodatne informacije so vam na voljo na tel. št.: 05/728-07-50, gsm: 041/343-790, e-pošta: preventiva@postojna.si (Martina Ivanovič - SPV).

Med uspešnejšimi občinami v Sloveniji

Občina Postojna ima dolgoročne razvojne cilje zastavljene v Načrtu razvojnih programov, ki odraža razvojno politiko občine na področju investicijskih vlaganj. Načrt razvojnih programov predstavlja osnovo za izvajanje sprejetih programov in projektov, ki se financirajo iz lastnih sredstev občine, iz sredstev državnega proračuna, sredstev drugih občin in evropskih sredstev. V Načrt razvojnih programov so torej vključeni projekti, ki niso v naprej in direktno določeni s posameznimi zakoni in tako odražajo razvojno politiko občine. Občina je dolgoročno zastavila izjemno zahtevne cilje – projekte, predvsem na področju varstva okolja in vodne oskrbe ter v okviru področja obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih.

Občina Postojna je proračunsko leto 2016 zaključila uspešno. V Bilanci prihodkov in odhodkov je izkazan presežek prihodkov nad odhodki v višini 308.310 evrov. V Računu finančnih terjatev in naložb je prikazano povečanje kapitalskih deležev v višini 103.000, v Računu financiranja pa odplačilo dolga v višini 674.110. Zmanjšanje sredstev na računih v letu 2016 znaša 468.800 evrov.

Občina Postojna je v letu 2016 dosegla visok indeks realizacije, ki znaša na prihodkovni strani proračuna 92, na odhodkovni strani pa 91 odstotkov. S tako visokim indeksom realizacije se lahko namreč pohvali le redko katera občina. Prav tako je občina prevzemala obveznosti v skladu z realiziranimi prejemki proračuna, kar pomeni, da ob koncu proračunskega leta nima neporavnanih zapadlih obveznosti.

Čeprav struktura proračuna, ki je zakonsko določena, ne opredeljuje vključitve stanja sredstev na računih iz preteklih let v proračun, pa je ta sredstva pri sestavi proračuna potrebno upoštevati. Ta sredstva so ob zaključku lanskega leta znašala 1.246.664 evrov.

Investicijski odhodki (na prebivalca)

LETO	INVESTICIJSKI ODHODKI	ŠT. PREBIVALCEV	PORABA/PREBIVALCA
2010	9.783.475	15062	649,55
2011	4.918.173	15297	321,51
2012	5.148.431	15390	334,53
2013	5.876.837	15492	379,35
2014	6.049.276	15621	387,25
2015	6.348.422	15772	402,51
2016	8.989.982	15896	565,55

Občina Postojna objavlja javni razpis za prodajo nepremičnin z javnim zbiranjem ponudb.

Predmet prodaje so stanovanja in zemljišča:

- nezasedeno stanovanje v 3. nadstropju večstanovanjske stavbe na naslovu Ljubljanska cesta 7, Postojna, zgrajene leta 1890, z uporabno površino stanovanja 60,2 m², identifikacijski znak 2490-318-5, k.o. 2490 Postojna, izklicna cena: 49.500,00 EUR;
- nezasedeno stanovanje v 6. nadstropju večstanovanjske stavbe na naslovu Pretnerjeva ulica 6, Postojna, zgrajene leta 1975, z uporabno površino stanovanja 53,6 m², identifikacijski znak 2490-893-24, k.o. 2490 Postojna, izklicna cena: 52.800,00 EUR;
- nezasedeno stanovanje v 1. nadstropju večstanovanjske stavbe na naslovu Orehek 65, Prestranek, zgrajene leta 1900, z uporabno površino stanovanja 43,1 m², identifikacijski znak 2486-65-3, k.o. 2486 Orehek, izklicna cena: 23.100,00 EUR;
- poslovni prostor v pritličju večstanovanjskega objekta na Ljubljanski cesti 7 v Postojni, z izmero 75,7 m², identifikacijski znak 2490-318-8, izklicna cena: 44.370,00 EUR;
- zemljišče s parc. št. 1449/83, identifikacijski znak 2477-1449/83-0, k.o. 2477 Zagon, v izmeri: 2.236 m², izklicna cena: 112.040,20 EUR;
- zemljišče s parc. št. 1449/99, identifikacijski znak 2477-1449/99-0, k.o. 2477 Zagon, v izmeri: 5.153 m², izklicna cena: 245.939,00 EUR;
- zemljišče s parc. št. 1449/102, identifikacijski znak 2477-1449/102-0, k.o. 2477 Zagon, v izmeri: 1.501 m², izklicna cena: 76.116,65 EUR;
- zemljišče s parc. št. 1449/103, identifikacijski znak 2477-1449/103-0, k.o. 2477 Zagon, v izmeri: 2.638 m², izklicna cena: 131.308,85 EUR.

Rok za zbiranje ponudb je do vključno srede, dne 12. 4. 2017, do 12. ure, nejavno odpiranje ponudb bo istega dne ob 14. uri. Razpis z vsemi pogoji in podrobnostmi je objavljen na spletni strani Občine Postojna.

SPOMLADANSKA AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV

V soboto, 1. aprila, bo potekala spomladanska akcija zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev. Akcija bo izvedena s tovornim vozilom opremljenim z ustreznimi posodami za zbiranje posameznih vrst nevarnih odpadkov.

Vse občane še posebej opozarjamo na oddajo odpadnih jedilnih olj, ki vse prevečkrat končajo med različnimi vrstami komunalnih odpadkov ali v javni kanalizaciji oziroma greznicah. Tovrstni odpadki lahko poleg oddaje v okviru akcije oddate tudi v Zbirni center Postojna v času obratovanja (ponedeljek-petek od 7. do 18. ure; sobota od 7. do 15. ure).

URA	LOKACIJA
08.00 - 08.45	PLANINA – pri gostilni Demšar
09.15 - 11.00	POSTOJNA – Titova cesta, pod pokopališčem
11.30 - 12.15	BELSKO – pri kozolcu Toplar
12.45 – 13.30	HRENOVICE – na križišču za Faro, 50 m naprej
14.00 – 14.45	HRUŠEVJE – pri bivši gostilni Pri Janezu
14.15 – 15.00	PRESTRANEK – Ulica padlih borcev, pri ekološkem otoku

Kje so ulični zbiralniki za odpadno električno in elektronsko opremo

V petek, 17. februarja, je potekala slavnostna predaja uličnih zbiralnikov za ločeno zbiranje odpadne električne in elektronske opreme (e-odpadkov in odpadnih baterij) v Zbirnem centru Postojna. Novo infrastrukturo so s podpisom listine prevzeli predstavniki občin Postojna, Pivka, Logatec in Ilirska Bistrica. Dogodek je organiziralo podjetje ZEOS, d.o.o., nosilec projekta LIFE Gospodarjenje z e-odpadki pod sloganom E-cikliraj, v sodelovanju z lokalnimi izvajalci gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov.

Občani Postojne imate tako po novem možnost oddaje odpadne električne in elektronske opreme na petih izbranih ekoloških otokih na območju Občine Postojna. Tipiski ulični zbiralniki so:

- na ekološkem otoku na Titovi cesti v Postojni,
- na ekološkem otoku na Tržaški cesti v Postojni,
- na ekološkem otoku na Ulici padlih borcev v Prestranku,
- na ekološkem otoku pri gasilskem domu v Hruševju in
- na ekološkem otoku pri okrepevalnici Demšar v Planini (na fotografiji).

V tipske zbiralnike lahko oddate odpadno električno in elektronsko opremo.

Sprememba v življenju

Velikokrat je v življenju za spremembe potreben samo en korak. Storit ga tudi vi in se nam pridružite.

Večgeneracijski center Točka Moči Postojna deluje z namenom, da vsem posameznikom omogoči boljše in kakovostno življenje, ter s tem prepreči zdrs v socialno izključenost. Z različnimi dejavnostmi, delavnicami in predavanji posameznikom ponuja doseganje različnih ciljev. Ti cilji pa so tudi rdeča nit delovanja centra in se nanašajo na doseganje informiranosti, socialne vključenosti, pridobivanje novega znanja in razvoj aktivacije. Namenjen je torej vsem, ki bi želeli ob prijetnem druženju spoznati nekaj novega za boljše in lažje življenje. Med nami je več ljudi, ki ima ogromno izkušenj tako, da si lahko uspešno pomagamo med seboj. Marca je center že izvedel različna predavanja in delavnice. Te so se nanašale na prihranke v družinskem proračunu, izobraževanju za mir, aktivno pa je bilo tudi predavanje o SAP-sistemu. Poleg omenjenih predavanj je v teku tudi delavnica spoznaj sebe in druge, kjer udeleženci skozi različne teme odkrivajo delčke sebe, svojega življenja, ter delavnica digitalno opisovanje, kjer se posamezniki učijo osnov računalnika. Do konca meseca bo center izvedel še predstavitev delavnice o čuječnosti, predavanje o prebavnih sokovih in zdravju, predstavitev priprave mazil na tradicionalni način ter predavanje o nepremičnini kot sreči ali bremenu v starosti. Poleg omenjenih predavanj in delavnic center omogoča

tudi sprostitve s kartanjem, igranjem namiznega tenisa in pikada.

Glede na nabor dogodkov smo prepričani, da center zajema tematike za različne generacije in ciljne skupine. Center kot tak pa sprejme vsakega posameznika v njegovi celoti in skuša doseči, da bi se tako tudi počutil, ne glede na trenutni položaj, v katerem je.

Naj nam bo to jasno ali ne, vsak izmed nas je poseben, edinstven, in vsak izmed nas lahko veliko pripomore za svoj boljši jutri in navsezadnje tudi za boljši jutri svojih bližnjih, prijateljev, znancev ... Vrata našega centra so odprta za vsakogar, ki ima željo po druženju, spoznavanju novih ljudi in učenju novih stvari. A ne samo to, z udeleževanjem v našem centru boste hkrati dosegali tudi osebne spremembe, stik z življenjem. Vsak izmed nas pozna tisti občutek, ko mu odgovarja samota, za zdrav način življenja pa vemo, da potrebujemo tudi drug drugega. Ne bojte se drugačnosti, ne bojte se sprememb. Te so edina konstanta v življenju in vse bi jih morali sprejemati odprtih rok. Prepustite se življenju, prepustite se našemu delovanju, in skupaj z našim programom vnesite pozitivne spremembe v vaše življenje. Zavedajte se, da zmorete. To si navsezadnje tudi zaslužite. Recite »da« sebi in življenju in skupaj z nami postanite aktivni ter si polepšajte dneve.

Olimpijska norma tudi v Postojni!

Olimpijska norma je promocijski projekt, s katerim želi OKS-ZŠZ spodbuditi slovenski narod h gibalni aktivnosti in rekreaciji v prostem času. Cilj projekta je promocija učinkov redne strokovno vodene vadbe, ki edina zagotavlja pozitivne zdravstvene učinke, ki jih prinaša gibalna aktivnosti. V Postojni se dobimo 7. aprila ob 16. uri v Športnem parku Postojna.

»Čutim tvoj utrip, delim tvojo željo ... Doživi svojo olimpijsko izkušnjo in doseži svojo olimpijsko normo. Pridi in si dokaži da zmoreš!«

Zakaj?

Da tudi vi na lastni koži izkusite, kako se počutijo naši olimpijski športniki! Kakšni so občutki, ko moraš vedno znova prestavljati meje svoje vzdržljivosti in zmogljivosti, kako je trenirati pod budnim očesom strokovne ekipe športnega zdravnika, fizioterapevta, športnega psihologa, nutricionista in trenerja ter kako pomembna je vloga navijačev.

Vsak dogodek (7. 4.- Postojna; 8. 4. – Kranj; 9. 4. – Celje; 14. 4. – Velenje; 15. 4. – Novo mesto; 16. 4. – Koper; 17. 6. – Ljubljana) bodo obiskali tudi olimpijci, tako da boste lahko iz prve roke boste izvedeli, kako potekajo njihove priprave, kaj jih žene in kakšna so njihova tiha pričakovanja. In nenazadnje boste morda ravno vi tisti, ki boste dosegli ali presegli svojo olimpijsko normo in si ogledal zimske olimpijske igre v južnokorejskem Pjongčangu!

Kako se pripravite?

Sodelujete tako, da se udeležite enega od dogodkov ali pa si na svoj pametni telefon naložite aplikacijo Team Slovenia (App Store/Google Play) in testiranje med 6. in 30. aprilom opravite kar sami. Telesno pripravljenost bomo izmerili s Cooperjevim testom na 2.400 metrov, kar bo predstavljalo izhodiščno telesno pripravljenost, rezultat pa bo služil za osnovo, na podlagi katere bo Roman Kejžar, uradni trener projekta, določil olimpijsko normo, ki jo boste lovili na zaključnem dogodku 17. junija v Ljubljani.

Nagradna igra

Tisti, ki boste dosegli ali presegli normo na zaključnem dogodku (in ste se udeležili katerega od prvih testiranj) ali pa boste prvo in zaključno testiranje opravili preko mobilne aplikacije Team Slovenia, se boste uvrstili v žrebanje za glavno nagrado - ogled olimpijskih iger v Pjongčangu!

Potek testiranja

Prva testiranja bodo preko mobilne aplikacije bodo mogoča v obdobju od 6. do 30. aprila, ali pa na enem izmed 7 dogodkov. Obdobju prvih testiranj sledi pripravljano obdobje. V tem času boste na spletnem mestu (mojanorma.si) in preko

mobilne aplikacije deležni predlogov treningov, nasvetov, smernic in motivacije strokovnjakov, ki sodelujejo tudi z olimpijskimi športniki in jim s svojim znanjem pomagajo do uspehov in olimpijskih kolajn. To obdobje traja približno 8 tednov. Če ste v tem času uspeli napredovati in izboljšati svojo telesno pripravljenost, boste to lahko preverili v juniju. Tisti, ki ste to že prvič storili preko mobilne aplikacije, boste zaključno testiranje lahko opravili v času med vključno 8. junijem 2016 in 16. junijem 2017 do 15. ure. Tisti, ki pa ste svojo telesno pripravljenost zmerili na enem od naših prvih dogodkov, pa boste lahko preverili, če ste dosegli svojo olimpijsko normo, na zaključnem dogodku v Ljubljani, 17. junija.

V Ljubljani bomo med vsemi, ki ste dosegli ali presegli svojo olimpijsko normo, izžrebali nagrajenca, ki bo odletel v Pjongčang ter si na ogledal zimske olimpijske igre v živo! Podelili bomo še kopico drugih privlačnih nagrad.

Potek dogodkov

Zagotoviti vam želimo čim boljše olimpijsko izkušnjo in z njo čim bolj osebno obravnavo olimpijske strokovne ekipe. Zato vas vljudo naprošamo, da se izbranih terminov posameznih dogodkov držite in ste na lokaciji pravočasno.

Vsako polno uro vas bomo sprejeli v akreditacijskem centru, kjer vas bo ekipa Moje olimpijske norme seznanila s potekom aktivnosti in usmerila v ustrezne cone. Dvajset minut čez polno uro se boste v ogrevalni coni pod nadzorom trenerja ustrezno pripravili na testiranje in ogreli. Vsako polovico polne ure bo na vrsti skupinski štart (maksimalno 25 udeležencev) Cooperjevega testa (2.400 m).

Po opravljenem testiranju boste imeli čas, da se posvetujete s strokovnjaki olimpijske ekipe ali udeležite delavnice, kjer se boste seznanili s smernicami za pravilno in učinkovito izboljšanje telesne pripravljenosti glede na vaš izhodiščno izmerjeni rezultat Cooperjevega testa.

Število prijav na posamezno uro vsakega izmed sedmih dogodkov je omejeno zgolj na 25 posameznikov, zato s prijavo pohitite!

SGLŠ-jevci na Portugalskem

V zadnjem času je v luči internacionalizacije postala mednarodna mobilnost pomembna usmeritev šol in ostalih zavodov, saj evropski projekti nudijo mladim ogromno priložnosti za širjenje obzorij in pridobivanje dragocenih izkušenj, tako popotniških kot tudi delovnih, zaposlenim pa omogočajo slediti novostim na strokovnih področjih.

SGLŠ Postojna je aktivno prisotna na področju projektov mobilnosti že več kot 10 let. Lani smo uspešno kandidirali na razpisu za projekt v okviru programa ERASMUS+ in s 1. 6. 2016 začeli dveletni projekt poklicnega usposabljanja in izobraževanja v tujini. Projekt Keep Educating Yourself (KEY) bo omogočil 19 dijakinjam in dijakom in 10 zaposlenim s pomočjo mednarodne mobilnosti omogočiti raznolike izkušnje z njihovega strokovnega področja.

Za začetek smo na Portugalsko poslali 10 dijakinj in dijakov 3. letnika zdravstvene nege. Svoje 14-dnevno poklicno usposabljanje opravljajo na severu Portugalske v Barcelosu od 10. do 24. februarja. Poleg tega, da pobliže spoznavajo kulturo in prebivalce te barvite države, pridobivajo tudi delovne izkušnje v tujih podjetjih in izboljšujejo svoje govorne spretnosti v angleščini ter se pridno učijo vsaj nekaj osnov še kakšnega drugega evropskega jezika – v kampusu, kjer so nastanjeni, si delijo prostor z Romuni, Poljaki in Turki.

Občutki dijakinj in dijakov so zaenkrat čudoviti! Privajajo se na portugalske zamude – pribitek vsaj 15 minut po dogovorjeni uri, učijo govoriti tudi z rokami – ne le z jezikom, spoznavajo – in sprejemajo! – druge kulture, tkejo nova mednarodna prijateljstva in seveda pridobivajo izkušnje ter kompetence, ki gradijo njihovo samozavest in samostojnost in s tem pripravijo na življenje.

Tadeja Premrov, koordinatorka projekta

kulturni dom

povezovanje

Nina Pušlar navdušila

V soboto, 11. marca, je v razprodani dvorani Kulturnega doma Postojna vladalo posebno, čarobno vzdušje. Na prvi sobotni večer po dnevu žena je nastopila trenutno najbolj zaželena pevka na domači glasbeni sceni - Nina Pušlar in s svojo preprosto eleganco in iskrivostjo, že s samim prihodom na oder, osupnila navzoče. Koncert je bil prav posebno doživetje, saj je publika skupaj z Nino prepevala njene uspešnice, Ninina interakcija s prisotnimi pa je bila nadvse prisrčna in občinstvo je uživalo v njenem nastopu. Celotno dvorano Kulturnega doma Postojna je na tem koncertu zajela prav posebna energija. Posvetila se je občinstvu tako med nastopom kot tudi po njem, ko je delila svoje podpise in se slikala s svojimi oboževalci.

Katja Jordan

Kulturni dom Postojna in Notranjski muzej Postojna v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav vabita na brezplačno lutkovno predstavo in delavnico za družine

LEV IN MIŠKA

KULTURNI DOM RAZDRTO

31.3.2017 OB 17:30

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

triglav
Zavarovalnica Triglav, d.d.

VPIS V LIKOVNO ŠOLO STIL

POMLADANSKI TERMIN

Začetni in nadaljevalni tečaj slikanja za **odrasle in otroke** v Postojni!

ZAČNEMO 4.4.2016

Tečaj vodi diplomirani slikar, likovni pedagog in andragog **Žiga Bratoš**.

Informacije in vpis:

PAPIRNICA STIL ART & HOBY

Rožna 1a, 6230 Postojna,
tel.: 05 726 10 33, mob.: 031 610 194
e-mail: papirnica.stil@gmail.com
Facebook: Stil Doo

IZDELAVA KONFETOV

NAČRTUJETE POROKO, BIRMO, OBHAJILO ALI KRST?

- ★ izdelujemo konfete za vaše svečane trenutke
- ★ velika izbira vzorcev, izdelamo pa jih tudi po vaših željah
- ★ na voljo tudi material za aranžiranje konfetov

**Za naročila prejeta do 2.4.2016
nudimo 10 % popust!**

Kdo bo poslikal nov bibliobus

Knjižnica Bena Zupančiča Postojna razpisuje javni natečaj za izdelavo zunanje grafične podobe potujoče knjižnice – bibliobusa občin Postojna in Pivka Namen natečaja je pridobiti nabor idejnih rešitev zunanje grafične podobe bibliobusa, da bo omogočena takojšnja prepoznavnost poslanstva knjižnice in bibliobusa.

Stari bibliobus bo kmalu zamenjal novi. Lahko ga poslikate ravno vi.

Predloge je potrebno poslati najkasneje do **8. maja**, trije najboljše ocenjeni projekti pa bodo dobili denarne nagrade. Nagrada za zmagovalni projekt bo znašala **500 evrov bruto**, nagrada za drugo uvrščen projekt bo znašala **200**, nagrada za tretje uvrščen projekt pa bo znašala **100 evrov**.

Več informacij o razpisu je na voljo na spletni strani knjižnice: <http://www.po.sik.si/>

Turistični vodniki

21. februarja, na Mednarodni dan turističnih vodnikov, se nas je več kot 55 podalo na potep po postojnski mestni poti. Na ta dan so potekala brezplačna vodenja po vsej Sloveniji, skupno več kot petdeset vodenj, v več kot dvajsetih različnih krajih.

V Postojni smo v spremstvu petih lokalnih turističnih vodnikov – Anite Trebec, Damjana Debevc, Vinka Gajška, Barbare Benčan in Lare Valentič, približno v dveh urah izvedeli kar nekaj zanimivosti o bogati zgodovini našega mesta.

Namen vodenega ogleda Postojne je bil tudi poklon lokalnim turističnim vodnikom, predstaviti širši domači javnosti pomembno vlogo, ki jo imajo pri promociji turizma, pa tudi pomen njihove razgledanosti, strokovnosti in resnicoljubnosti.

Vse za vašo pisarno na enem mestu!

OBRAZCI, REGISTRATORJI, FOTOKOPIRNI PAPIRJI, PISALA, BIRO OPREMA TER

KARTUŠE IN TONERJI PO UGODNIH CENAH!

(originalni in obnovljeni)

Papirnica

SCRIPTA

K · O · C · K · A

Cankarjeva 6, POSTOJNA, TEL.: 05 7202 500, FAX: 05 7202 501

ČRNOBELO IN BARVNO TISKANJE

iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

Poročilo o skladnosti pitne vode v letu 2016 za vodovodna sistema Postojna-Pivka in Suhorje

Poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09 in 74/15 – v nadaljevanju pravilnikom), ki v 34. členu določa, da mora upravljavec vodovodnega sistema najmanj enkrat letno obvestiti uporabnike o skladnosti pitne vode, ugotovljene v okviru notranjega nadzora.

Poročilo zajema dva vodovodna sistema, ki sta v upravljanju javnega podjetja KOVOD Postojna in zagotavljata oskrbo s pitno vodo na območju občin Postojna in Pivka:

1. Vodovodni sistem Postojna-Pivka z oskrbovalnimi območji: Osrednji del Postojna-Pivka, Planina in Strane-Hruševje-Šmihel.
2. Vodovodni sistem Suhorje (oskrbovalno območje Suhorje – vodni vir iz vodovodnega sistema Ilirska Bistrica).

Vsa zajeta voda za oskrbo s pitno vodo je površinskega tipa ali z vplivom površja.

Osnovni podatki za leto 2016 po oskrbovalnih območjih

Oskrbovalno območje (OO)	Število uporabnikov	Distribucija pitne vode (m ³ /leto)	Priprava pitne vode	Dezinfekcijsko sredstvo
OO Osrednji del VS Postojna-Pivka	19.081	2.394.107	koagulacija, flokulacija, sedimentacija, filtriranje (hitri peščeni filtri)	UV in plinski klor
OO Strane-Hruševje-Šmihel	1.916	171.253	iz Malnov: koagulacija, flokulacija, sedimentacija, filtriranje (hitri peščeni filtri)	iz Malnov: UV in plinski klor
			Nanoški viri: brez	Nanoški viri: natrijev hipoklorit (Strane), plinski klor (Šmihel)
OO Planina	824	66.136	koagulacija, filtracija	UV in Natrijev hipoklorit
OO Suhorje	60	3.902	mikrofiltracija	plinski klor

Nadzor nad zdravstveno ustreznostjo pitne vode se izvaja z notranjim nadzorom pitne vode skladno z 10. členom pravilnika in državnim monitoringom pitne vode. Oba nadzora opravlja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. Notranji nadzor je vzpostavljen na osnovah HACCP sistema, kateri omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi.

Državni monitoring pitne vode leta 2016 po oskrbovalnih območjih in vodovodih

Oskrbovalno območje (OO)	Št. rednih preskusov	Neskladni redni	Št. občasnih preskusov	Neskladni občasni
OO Osrednji del	13	0	2	0
OO Strane-Hruševje-Šmihel	4	0	1	0
OO Planina	4	0	1	0
OO Suhorje	2	0	0	0

V okviru državnega monitoringa pitne vode je bilo na VS Postojna-Pivka in VS Suhorje skupno opravljenih 27 vzorčenj za mikrobiološke in fizikalno-kemijske preskuse. Pri izvajanju nadzora ni bilo neskladnih vzorcev.

Notranji nadzor pitne vode leta 2016 po oskrbovalnih območjih

Ime oskrbovalnega območja (OO)	Št. rednih preskusov mikrobiološki parametri	Št. neskladnih preskusov – mikrobiološki parametri	Št. rednih preskusov - kemijski parametri	Št. neskladnih preskusov - kemijski parametri
OO Osrednji del VS Postojna-Pivka	123	12	52	1
OO Strane-Hruševje-Šmihel	25	0	9	0
OO Planina	15	0	4	0
OO Suhorje	15	0	5	0

V okviru notranjega nadzora pitne vode je bilo opravljenih na vodovodnem sistemu Postojna – Pivka skupaj 163 vzorčenj na mikrobiološke parametre v obsegu Escherichia coli, Enterokoki, Clostridium perfringens vključno s sporama, Koliformne bakterije in skupnega števila kolonij pri 37°C ter 65 vzorčenj na fizikalno-kemijske parametre v obsegu barva, motnost, pH vrednost, električna prevodnost, Amonij, Nitriti, oksidativnost ali Celotni ogljik – TOC in trihalometani. V vodarni Malni je bil v bazenu čiste vode odvzet tudi vzorec na prisotnost parazitov (oocist parazitov iz rodu Cryptosporidium in cist parazitov iz rodu Giardia). V vzorcu ni bilo ugotovljenih prisotnosti parazitov. Na OO Osrednjem delu VS Postojna-Pivka je bilo trinajst vzorcev neskladnih s pravilnikom. V enem primeru je šlo za fizikalno-kemijsko neskladnost zaradi presežene motnosti na pipi pri uporabniku v naselju Buje, ki je bila posledica slabega spiranja omrežja pred odvzemom vzorca. V ostalih dvanajstih primerih je šlo za mikrobiološko neskladnost. V treh primerih je bil vzrok prisotnost koliformnih bakterij na pipi v vodarni Malni po pripravi, kot posledica zastajanja vode v pipi in nezadostnega spiranja pred samo izvedbo vzorčenja. V dveh primerih je šlo za preseženo skupno število kolonij pri 37 °C, ki je bila posledica poškodbe na magistralnem vodu na odseku Grobišče – Matenja vas v času novogradnje vodovodnega omrežja. V sedmih primerih pa je bilo preseženo skupno število kolonij pri 37 °C, zaznane prisotnosti koliformnih bakterij in enterokokov in sicer kot posledica vdora vode v javni vodovodni sistem iz lastne oskrbe uporabnikov (vodnjaka) v naselju Palčje – Juršče.

Na OO Strane-Hruševje-Šmihel je bilo opravljenih skupaj štiriintrideset vzorčenj, od tega petindvajset vzorčenj na mikrobiološke preskuse ter devet vzorčenj na fizikalno-kemijske preskuse. Vsi vzorci so bili skladni s pravilnikom.

Na OO Planina je bilo opravljenih skupaj dvajset vzorčenj, od tega petnajst vzorčenj na mikrobiološke preskuse ter 5 vzorčenj na fizikalno-kemijske preskuse. Vsi vzorci so bili skladni s pravilnikom.

Na OO Suhorje je bilo skupaj opravljenih petnajst vzorčenj, od tega osem vzorčenj na mikrobiološki preskus ter sedem vzorčenj na fizikalno-kemijski preskus. Dva vzorca sta bila neskladna zaradi presežene motnosti. Vzrok za neskladnost je bil sum na nedovoljen poseg uporabnikov v hidrantno omrežje v naselju Suhorje ter posledično luščenje biofilma in dviga usedlin v omrežje uporabnika.

Na vodovodnem sistemu Postojna-Pivka je bilo v letu 2016 potrebno vodo za prehrabne namene prekuhavati na OO Osrednji del trikrat in sicer v mesecu juniju pet dni, zaradi poškodbe na omrežju, v mesecu septembru pet dni, ravno tako zaradi poškodbe na omrežju in v mesecu novembru osemnajst dni, zaradi suma vdora vode iz vodnjaka v javni vodovodni sistem.

Na OO Strane – Hruševje – Šmihel je bilo potrebno vodo za prehrabne namene prekuhavati enkrat v mesecu novembru štiri dni, zaradi izpada delovanja klorinatorja.

Na OO Planina je bilo potrebno vodo za prehrabne namene prekuhavati prav tako enkrat v mesecu oktobru štiri dni, zaradi presežene motnosti

BODITE TAKOJ IN BREZPLAČNO OBVEŠČENI O VSEH MOREBITNIH MOTNJAH NA SISTEMU

Vse občane, ki ste dnevni uporabniki pitne vode, vabimo, da izkoristite našo hitro in brezplačno storitev obveščanja preko sms in elektronskih obvestil.

Prekinitev dobave pitne vode v vašem naselju vas tako ne bo več presenetila, obveščeni boste o vseh vzdrževalnih delih in morebitnih ukrepih prekuhavanja vode.

www.kovodpostojna.si

Obiščite našo spletno stran in se prijavite v naš sistem obveščanja.

po pripravi pitne vode kot posledica omejene zmogljivosti delovanja peščenega filtra.

Na vodovodnem sistemu Suhorje OO Suhorje oskrbovanem iz vodnega vira vodovodnega sistema Ilirska Bistrica, je bilo potrebno vodo za

prehrambne namene prekuhavati pogosteje in sicer v mesecu februarju šestintrideset dni, marcu enajst dni, juniju devet dni, oktobru dvanajst dni, novembru sedemindvajset dni. Skupaj kar šestindvetdeset dni. Vzrok za uvedbo ukrepa prekuhavanja pitne

vode v prehranske namene je bil vedno, presežena motnost pitne vode po pripravi vode na vodarni Ilirska Bistrica, kot posledica visoke motnosti surove vode zaradi obilnih in dolgotrajnih padavin in nezadostne zmogljivosti tehnologije obdelave vode.

Iz rezultatov poročil preskušanj pitne vode na vodovodnem sistemu Postojna – Pivka vseh oskrbovalnih območjih je mogoče povzeti, da je priprava pitne vode s strokovnim delom in požrtvovalnostjo zaposlenih ustrezna in zadošča zahtevam pravilnika. Vendar nestabilna ob drastičnih vremenskih spremembah in velikem vplivu okolja na sam vodni vir.

K stabilni pripravi ter varni in kakovostni distribuciji pitne vode bo veliko prispevala uresničitev pomembnega infrastrukturnega projekta, izvedba katerega je trenutno v polnem teku in se bo v celoti zaključila s koncem letošnjega leta. Na območju občin Postojna in Pivka namreč poteka izgradnja in nadgradnja celotnega vodovodnega omrežja ter rekonstrukcija vodarne Malni in Korotan, pri čemer bo sistem nadgrajen z novo, zmogljivejšo, sodobnejšo predvsem pa stabilno tehnologijo priprave pitne vode ultrafiltracijo (UF).

Vse dodatne informacije lahko dobite na spletni strani www.kovodpostojna.si, na sedežu podjetja (tel. 05 700 07 80) in po elektronski pošti: info@kovodpostojna.si.

K Cvetličarna Pogrebne storitve Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna (nasproti Mercator centra)

Ob izgubi vaših dragih vam bomo uredili vse potrebno za spoštljivo in dostojno slovo.

Kako ravnati v primeru smrti svojca?

DOMA: Najprej obvestite Zdravstveni dom – urgentno službo. Ko zdravnik potrdi smrt nas pokličite in mi vam bomo pomagali urediti vse potrebno (ureditev dokumentov, prevoz in ureditev pokojnika,...)

V BOLNICI, DOMU OSTARELIH,... Ko vas iz ustanove obvestijo o smrti, nas pokličete, in mi prevzamemo skrbi ter uredimo vse potrebno, za organizacijo pogreba (prevozi, ureditev dokumentov,...) V naši pisarni, ali pri vas na domu se bomo nato dogovorili o pogrebu, izbiri pogrebnih artiklov (krsta, žara, križ, piramida, nagrobni okvir, cvetje...)

Dežurni številki 24 ur na dan:

040 850 557 - Marijan Križaj

031 363 359 - Robert Pirjevec

Ob izvedbi pogreba vam pri žalnih aranžmajih v naši cvetličarni nudimo **10% popust**

K & KLUN d.o.o., Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna

Bogata kulturna dediščina Postojne

CIKEL FILMOV

STARI POSTOJNČANI

V ŠESTIH DELIH ZA
SAMO 60 EVROV

Na voljo v papirnici Kocka-Scripta do 30.aprila 2017.

studio proteus

DRUŠTVO
KOLUT

Ščuka postregla z novo igro

Gledališka skupina Ščuka je na odru Kulturnega doma Miroslava Vilharja že predstavila novo igro z naslovom Modna agencija Grande, ta mesec pa bo gostovala v Kulturnem domu Postojna.

Zgodba nam predstavi dogajanje v modni agenciji, ki jo vodi zahtevna direktorica Izabela Grande. Njene kaprice padajo na ustrežljivo in nerodno tajnico Ano ter urejenega in samovšečnega glavnega fotografa Mikela. V njihov poslovni trio se vmeša živahna Irena, ki se v nuji po zaslužku začne izdajati za rusko manekenko. Stvar se zaplete, ko prevaro ugotovi Mikel in Ireno prisili v pretvarjanje, da sta noro zaljubljeni par. A tudi novo nastala prevara ne traja dolgo in na koncu se končno vse razkrije.

Četudi bi si nastopajoči želeli malce večjo zasedenost dvorane, pa so prisotni poskrbeli za nič manj bučen aplavz. Teh se člani nadejajo tudi na prihajajočih gostovanjih. *Maja Batagelj, foto: Tina Žnidaršič*

Cestni odsek Planina-Unec v zaključni fazi

Ugodne vremenske razmere so omogočile izvajalcem nadaljevanje rekonstrukcije cestnega odseka Planina-Unec. Močno dotrajana cestna povezava, katero je v lanskem letu v upravljanje prevzela Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI), je v sklepni fazi. Občina Postojna je z DRSI sklenila dogovor o menjavi upravljalca cestnih odsekov, kjer je Postojna prevzela v upravljanje odsek Postojna-Predjama. Trenutno na odseku Planina-Unec poteka montaža varnostnih ograj, sledilo bo risanje talnih označb in druga dokončna dela. Celoten odsek je prevozen, vendar je zaradi varnosti promet urejen s pomočjo prometne signalizacije. Dela bodo potekala še predvidoma do konca naslednjega tedna. Vsem uporabnikom ceste se zahvaljujemo za strpnost in razumevanje.

 LEDUS
 GARAŽNA VRATA

Ledus David Bergoč s.p.

Matenja vas 30, 6258 Prestranek

e-naslov: ledus.info@gmail.com

AKCIJA

garažna sekcijna vrata

850€

(vrata, pogon, 2x daljinec, montaža, vključen 9,5% DDV).

Ob doplačilu možnost prilagoditve vrat po širini.

Barva zlati hrast 880 €

Akcija traja do 30. 6. 2017.

Čas je vaš najboljši svetovalec!

040 206 765

GARAŽNA VRATA

 BLT

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

*Simbolična slika.

Barva: bela, rjava, antracit

Dimenzije: 2375x2030, 2500x2030, 2750x2030, 2375x2150,
2500x2150, 2750x2150, 2375x2280, 2500x2280, 2750x2280

Motiv: M-line, Woodgrain

ENOSTAVNO VELIKO: Z VELIKONOČNIMI NAKUPI DO NAGRADE

www.stop-shop.com/sl
An IMMOFINANZ brand.

FANTASTIČEN BON ZA 300 EUR

Med 8. in 15. aprilom se ustavite po nakupih v nakupovalnem parku **STOP SHOP Postojna na Reški cesti 6** in sodelujte v nagradni igri.

PIKAPOLONICA
OTROŠKI SVET

TAKKO

SPORTSDIRECT.com

V študentskem domu ni nikoli dolgočasno.

Zabavne, a tudi naporne cimre

Študentska leta veljajo za najbolj zabavna in brezskrbna, brez velikih odgovornosti in obveznosti. Z izjemo študijskih, seveda. Pa je življenje v študentskem domu res le zabava? Odgovor so v novi glasbeno-gledališki predstavi Cimre ponudili članice dramskega krožka Srednje šole Postojna in Gimnazije Ilirska Bistrica ter Big bend Šolskega centra Postojna ob pomoči treh mentorjev: Katje Koren Valenčič, Eve Kristan in Tomaža Nedoha.

Katja Koren Valenčič, prof. je tudi letos napisala scenarij za novo predstavo »na kožo« nadobudnih igralk. Razvijati ga namreč začne po avdiciji, ki pa ni avdicija v pravem pomenu besede, ampak bolj srečanje vseh, ki bi radi sodelovali v novi predstavi. Koren Valenčičeva želi, da svojo priložnost in vlogo dobijo vsi zainteresirani dijaki in dijakinje. Letos so povsem prevladala dekleta, le en fant je zbral dovolj poguma in bil nagrajen z vlogo študenta, ki ga dekle pretihotapi v študentsko sobo. V letošnji predstavi, ki ji ne manjka domiselnih in iskrih dialogov, glasbe in mladostne energije, prvič sodelujejo tudi dijakinje Gimnazije Ilirska

Bistrica. Vaje so na dveh lokacijah lažje potekale tudi zato, ker je scenarij »mozaičen«, odvija se v več študentskih sobah. Mentorici Katja Koren Valenčič in Eva Kristan pa sta bili zaradi ločenih vaj bolj pogosto kot običajno na poti med Postojno in Ilirsko Bistrico.

V študentskem domu ni nikoli dolgočasno. V prepletu različnih značajev včasih »frči perje«, tu pa tam se ne izide vse po pravilih, zgodi se marsikaj nepredvidenega. Vendar v osnovi prevladujejo v teh odnosih vrednote, ki so vsakemu mlademu človeku najboljša popotnica v svet odraslih - prijateljstvo, sprejemanje, spoštovanje in solidarnost.

Te vrednote prevladujejo tudi med nastopajočimi, še več, odlikuje jih tudi pripadnost. Tega se nedvomno zaveda tudi mentor Tomaž Nedoh, ki vodi Big bend Šolskega centra Postojna. Nekdanji dijaki, ki so zdaj že študenti in so bili pobudniki rojstva

štiri leta. Vsem pa bodo ostali lepi spomini na ustvarjalno gledališko in glasbeno srednješolsko obdobje in na prijateljske vezi. Zagotovo se bodo še kdaj spomnile tudi aplavzov z letošnjih petih predstav, ko so v postojnskem kulturnem domu in

Poklon na odru postojnskega kulturnega doma.

te šolske glasbene zasedbe, se vsako leto na predstavi pridružijo bendu. Tudi v gledališki skupini je veliko navdušenja in pripadnosti. Letos se bodo od postojnske srednje šole poslovile Tinkara Volk, Petra Brlogar, Evita Petrovčič in Mia Škodič – v predstavah so nastopale vsa

v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici petkrat odigrali Cimre za osnovnošolce in dijakke iz postojnskih in ilirskobistriških šol ter dvakrat »za izven« (beri: za ostalo občinstvo) in navdušile.

Besedilo: Ester Fidel; fotografiji: arhiv šole.

Koncert Vokalne skupine Slavna z gosti

Odlični pevci, pisan repertoar in prepletajoča se energija med pevci in poslušalci – tako bi lahko na kratko strnili vtise s koncertnega večera, ki so ga s svojimi gosti za poslušalce v slavinskem kulturnem domu pripravili pevci Vokalne skupine (VS) Slavna. Koncert v organizaciji Območne izpostave JSKD Postojna in Kulturnega društva Slavina ob podpori Občine Postojna se je odvil v soboto, 11. marca.

Poslušalci so v uvodu prisluhnili članom Mešanega pevskega zbora Košana z zborovodkinjo Barbaro Dolgan. Nadaljevale so pevke Vokalne skupine Mavrica z Jelko Bajec Mikuletič. Za nekaj govornega premora sta poskrbeli vaški klepetulji, učenki sedmega razreda košanske osnovne šole. Ob pomoči mentorice Marije Mršnik ohranjata staro košansko narečje, ki jima veliko pomeni, s krajšim skečem pa sta dodobra nasmejali občinstvo. Tudi zadnjo skupino, ki se je predstavila publiko, gostiteljico – Vokalno skupino Slavna, vodi Jelka Bajec Mikuletič. Pesem »Kaj je ljubezen«, ki je sklenila polno uro trajajočo koncertni večer, na katerem je občinstvo prisluhnilo tako umetnim slovenskim in tujim kot popularnim pesmim, so družno odpeli pevci VS Slavna in pevke VS Mavrica. Predsednica KD Slavina Nežka Spinelli, tudi povezovalka večera, je čestitala (tudi v imenu nastopajočih in občinstva) vodji OI JSKD Postojna Silvi Bajc, letošnji prejemnici »Vilharjevega priznanja«.

Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi najbližjega, smo Vam v pomoč s prijazno besedo in celostno organizacijo zadnjega slovesa.

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ~ Ureditev dokumentacije, prevoz in ureditev pokojnika doma in v tujini
- ~ Izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ~ Klasični in žarni pogrebi, upepelitev in poslovitve pred upepelitvijo
- ~ Rastros pepela na pokopališču ali drugje, ekshumacija
 - ~ Žalno cvetje, objava osmrtnic
 - ~ Organizacija pogrebne svečanosti
 - ~ Prodaja pogrebne opreme
 - ~ Pevci, trobentač, pogrebni moštvo
 - ~ Poslovilni govor

V primeru naše organizacije pogrebne svečanosti vam nudimo **25% popust** na žalne aranžmaje v cvetličarni Agrokor.

DODATNE INFORMACIJE:

KOMUS d.o.o., Jeršice 3, Postojna

Dežurna št. : **041 377 294**

Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

Glinene ptice so pristale na drevesih na Titovem trgu.

Gregorjevo s ptički v krošnjah

Ko se ptički ženijo ali pozdrav pomladi je projekt, ki ga je pripravil študijski krožek Varuhinje gozda, delujoč na jezikovni šoli Athena, d. o. o. Postojna.

V krožku so članice izdelale kar 120 različnih glinenih ptic, ki so jih obesile na drevesa na Titovem trgu in Trgu padlih borcev v Postojni na gregorjevo, 12. marca. To je bilo nekoč, po julijanskem koledarju prvi dan pomladi, sicer pa naj bi bil tudi slovenski praznik zaljubljenecv.

Stari običaj namreč pravi, da so se dekleta nekoč na gregorjevo ozirala v nebo. Prva ptica, ki jo je dekle videlo, je naznanila, kakšen bo njen mož, in bila obet sreče. Ptice imajo nasploh bogato simboliko. Predstavljajo lepoto, prefinjenost in svobodo, navdih, hrepenenje in srečo. So znaničke pomladi in novega življenja, ki se prebuja po dolgi in mrzli zimi.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Tomaž Penko.

EPP za Naravo

V pritličju knjižnice Bena Zupančiča Postojna je do 6. aprila na ogled fotografska razstava s pomenljivim naslovom EPP za Naravo - Ekologija v podobi in povedi. Razstavo, ki so jo na pot pospremili sredi marca, so pripravili dijaki 3. letnika Gimnazije Postojna pod mentorstvom Ane Kocjančič Tomazin pri izbirnem predmetu Okolje in trajnostni razvoj. Izbor zanimivih fotografij so nadgradili tudi s svojimi razmišljanji v zapisih in poeziji. Na odprtju so v kratkem kulturnem programu pridali še nabor aforizmov in kitarški nastop.

Še enkrat smo se lahko prepričali, da na mladih svet stoji. S svojim ustvarjalnim prispevkom so dokazali, da radovedno in hkrati odgovorno spremljajo pogled na naravo in okolje tudi v luči vrednotenja, varovanja in ohranjanja najmanjših ekosistemov, ki tvorijo večje. Z njimi nas nagovarjajo, naj se zavemo lepote in raznolikosti življenja, ki nas obdaja v našem vsakdanjem okolju.

EPP za Naravo – z veliko začetnico! je hkrati apel, ki nas prijazno vabi h gledanju in k razmisleku, je dodala

mentorica Ana Kocjančič Tomazin, ki pri izbirnem predmetu Okolje in trajnostni razvoj mladim približuje zanimive vsebine. »Naše fotografije ne prikazujejo »Narave«, ki jo vrednotimo zaradi izjemnosti, enkratnosti, lepote, redkosti, endemičnosti, izjemne ogroženosti ali uporabniške vrednosti. Predstavljamo vam naravo, ki nas spremlja vsak dan v našem domu – v sobi, kuhinji, garaži, na dvorišču, ki z nami sobiva ... S fotografijo vas nagovarjamo, da se ustavite, spoznate raznolikost življenjskih oblik, pestrost barv in

Razstava EPP za Naravo je vzbudila zanimanje obiskovalcev.

vzorcev, lepoto življenja in morda ugotovite, da je ta neznan znani svet, s katerim sobivamo, pravzaprav zanimiv in lep. S fotografijo smo ujeli trenutke tega razpoloženja, dinamiko življenja, dali smo jim individualnost. Mogoče smo

tako prebudili zanimanje in željo po ohranjanju narave, prebudili misel, da v nas spregovori Narava. To pa je že prvi korak k varstvu narave.«

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv knjižnice.

Odličen vokal, klasična glasbena izobrazba in eksotičen videz

Raiven, mlada pevka eksotičnega videza, ki je pozornost slovenske javnosti zbudila že na lanski Emi, je Sara Briški iz Planine. Čeprav je klasično izobrazbena glasbenica, se je že kot najstnica videla v pop glasbi, a kariere harfistke in solo pevke ne bo zanemarila. Na odru se počuti kot doma, saj nastopa že od malih nog. Kot pevka zabavne glasbe pa se je prvič predstavila na festivalu FeNS leta 2010.

Sara je zaključila Konservatorij za glasbo v Mariboru in nadaljuje magistrski študij solo petja, njena velika ljubezen pa ostaja tudi harfa, ki jo namerava še naprej vpletati v svoje skladbe. Njeno umetniško ime Raiven izvira iz še ene od njenih ljubezni. »Raiven lepo zveni, pomeni pa krokar,« razloži Sara, ki ima nasploh rada ptice, posebno sokole. Te so pri Briškijevih imeli za hišne ljubljence.

Družina Briški se je v Planino preselila iz Ljubljane pred 12 leti. »Srednješolska leta sem preživljala v Mariboru, zdaj pa s fantom živim v Ljubljani, kjer

Raiven poslušalcev ne pusti ravnodušnih.

študiram operno petje. Doma sem samo čez vikende.« Pevka ugotavlja, da ji klasična izobrazba daje zelo veliko prednost pred ostalimi pop pevkami. Včasih prednost, drugič slabost pa je njen poseben videz. »Nikoli nisem dala veliko na to, če sem nekomu všeč,« zatrjuje Sara, ki si želi predvsem, da si jo ljudje zapomnijo. »Ne maram povprečja in stvari, ki so bile že stokrat videne.«

In z odlično ekipo ji je vsekakor uspelo stopiti iz povprečja. »Ekipo Raiven sta že od vsega začetka producent in basist Jernej Kržič ter kitarist Tadej Košir. Z njima ustvarjamo vso avtorsko glasbo. V živo na odru pa me poleg njiju spremljata še bobnar Dorian Granda in klaviaturist Jan Čizmazija,« pohvali »svoje« fante Sara.

V Emi ni Raiven nikoli videla izziva, ampak bolj priložnost za promocijo. »Predvsem pa sem se na Emo prijavila zato, ker je to eden izmed redkih odrov v Sloveniji, kjer si res lahko privoščiš oziroma imaš možnost narediti pravi šov. Rada povežem glasbo z vizualno podobo in zanimivimi nastopi.«

Paša za oči in ušesa bo brez dvoma predstavitev pevkinoga prvega albuma Magenta, nastajal je tri leta. »Pri ustvarjanju pesmi sem ostala zvesta svojemu žanru, elektro popu. Take glasbe v Sloveniji ne ustvarja veliko izvajalcev, v tujini pa je že nekaj časa zelo popularna. Zelo sem ponosna nanj in se veselim odzivov, predvsem pa promocijskega koncerta. Ta bo 21. aprila v Foundusu v Tobačni,« z vabilom zaključila Sara Briški – Raiven.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: osebni arhiv S. Briški – Raiven.

Fotografije dokazujejo, da "pust bil je živ" na ulicah Postojne ...

... na Titovem trgu ...

Nasmejan, norčav in masten okrog ust ...

Tudi letošnji pust je bil tak. Med Slovenci trdno zakoreninjen praznik sme-ha, norčij in veselja, ki naj bi zapodil zimo in v deželo povabil pomlad, je za nami. Če je med slovenskimi pustovanji med najbolj znanimi tisto na Ptuju, pa moramo zapisati, da tudi na Postojnskem nismo od muh.

Turistično društvo Postojna, ki vse od začetka sedemdesetih let preteklega stoletja organizira **pustno povorko**, je dogodek, ki v središče mesta privabi številne nastopajoče in obiskovalce, letos organiziralo že šestinsirideseti.

podgrajski škoromati in haloški orači iz Okiča. V društvu so veseli, da so se povorki letos prvič pridru-žili člani Turističnega društva Reka in Divje babe iz Cerknega. Slednji so Postojni predstavili svoj ponos, ledenodobno najdišče Divje babe

... v avli Osnovne šole Antona Globočnika ...

... na plesnem parketu hotela Sport ...

domačem okolju, znale nasmejati občinstvo. Za uspešno pustovanje, poudarjajo v društvu, »se moramo zahvaliti predvsem vsem nastopa-jočim« in tistim, ki so sooblikovali

maskare je društvo v sodelovanju s Kulturnim domom Postojna po-novno povabilo na **pustni ples v hotelu Sport**. Množica razposaje-nih mask se je neutrudno in spro-

Tudi letošnja povorka, ki je zara-di gradbenih del v središču mesta ubrala malce drugačno pot, je ob sicer suhem, a mrzlem in predvsem vetrovnem vremenu privabila šte-vilne obiskovalce, ki so pozdravljali razigrane maskare. Pustna povorka se je oblikovala na parkirišču pri tu-ristično-informacijskem centru pri Mercatorju in se po Tržaški cesti »sprehodila« do osrednjega prizo-rišča na Titovem trgu.

Živopisno in razposajeno množico mask so tudi letos sestavljale sku-pine etnoloških mask, ki jih društvo povabi in se rade vračajo v Postoj-no, in tiste, ki se k sodelovanju na prireditvi prijavijo same. V sprevu-du so zastavonoši in mladim lo-gaškim mažoretkam sledili dobro znani koranti iz Grajene pri Ptuju,

in tamkajšnje najbolj imenitno najdbo – neandertalčevo piščal. Etnološko društvo »Liški pustje« iz Kanala ob Soči je prikazalo tra-dicionalne maske, nekoč značilne za najbolj zahodni košček Sloveni-je, vas pod Kanalskim Kolovratom. Delček ribniškega karnevalskega vzdušja je z obiskovalci delilo Pu-stno društvo Goriča vas pri Ribnici. Da v Ilirski Bistrici natančno vedo, kako se stvarjem streže, pa je po-trdilo tamkajšnje Športno društvo bas šport, ki je pohitelo in morda še pravi čas zaščitilo brkinsko sli-vovko.

Povorko, ki se je premikala v ritmi-h postojnskih godbenikov, so sklenili domačini, tradicionalni udeleženci povorke - postojnski gasilci, ki so v Postojno »pripeljali« kameno dobo

... in celo pri županu.

bogat torkov pustni program, pri tem pa ne pozabljajo niti na pokro-vitelje z Občino Postojna na čelu.

Skoraj tako dolgo brado kot pustna povorka ima tudi **otroško pustno rajanje**. Odvilo se je po zaključku

ščeno vrtela ob zvokih legendarne skupine Venera, najbolj originalne maske pa so v različnih kategorijah – »solo«, v paru ali skupinah – pre-jele lepe nagrade.

Tudi v **Krajevni skupnosti Veli-**

Norčavi pust ni zaobšel niti Ubeljskega ...

ko Ubeljsko, ki povezuje Veliko in Malo Ubeljsko, Strane in Brezje, je pust tradicionalno nasmejan, norčav in vsaj malo masten okrog ust. V vseh štirih vaseh poskrbijo vsako leto za razposajeno vzdušje male maskare, ki hodijo od hiše do hiše. Tudi letos se je na pustno nedeljo zbralo veliko otrok, ki so k pustnemu rajanju pritegnili vsaj nekatere starše. Večurni obhod po hišah, kjer maskaram z veseljem na ši-

roko odpro vrata, so sklenili s pico in z rajanjem v vaškem kulturnem domu.

Tudi **Krajevna skupnost Planina** je poskrbela, da so tamkajšnji kulturni dom preplavile norčave šeme. Ob prigrizkih, slastnih krofih in glasbi so rajali in plesali tako otroci kot odrasli. Ne le v Postojni, tudi v **Planini** so podelili nagrado za najboljšo masko, letošnja novost pa je

... niti Planine.

bila še nagrada za najboljšo plesne gibe.

Že tretjo leto zapored so skupaj odganjali zimo **uporabniki in zaposleni iz postojnske stanovanjske skupine Društva Vezi, Šenta Postojna in postojnske dislocirane enote Socialnovarstvenega zavoda Dutovlje**. Dopoldne so pustno vzdušje vnesli v občinsko hišo, saj so obiskali župana in nje-

gove sodelavce, nato pa še Zavod Znanje, Knjižnico Bena Zupančiča in Center za socialno delo Postojna. Po okrepčilu z domačimi pustnimi dobrotami so si v popoldanskem času ogledali še pustno povorko.

Besedilo: Alenka Čuk in Ester Fidel; fotografije: Srečko Šajn, Valter Leban, Sebastijan Ženko, Maja Batagelj in arhiv društva Vezi.

Trideset uspešnih let Kluba upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka

Klub upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka praznuje trideset let delovanja. Prvo srečanje upokojenih prosvetnih delavcev je bilo 27. maja 1987. Na ustanovnem zboru se je zbralo triindvajset upokojencev, čeprav jih je bilo tedaj upokojenih že okoli štirideset. Pobudnikom srečanja manjše število prisotnih ni vzelo poguma, kajti podprli so jih ravnatelj šol, predstavniki krajevnih skupnosti in Društvo upokojencev Postojna.

Polni optimizma so pričeli z dejavnostmi, da bi Društvo upokojenih učiteljev obstalo. Zelo dobro so se namreč zavedali, da ni težko nekaj ustanoviti, veliko težje je delovanje neke institucije osmisлити in ji dati krila, da bo živela z njimi in oni z njo.

Ob tem ne smemo pozabiti, da je imela vodilno vlogo pri ustanavljanju društva **Vera Bergoč**, ki je imela v **Mimi Tonkovič, Alojzu Matičiču, Tončki Glažar, Mariji Bogataj, Boži Breclj in Štefanu Bratini** delavne in ustvarjalne sodelavce. Za prvo predsednico je bila izbrana **Rezika Sotlar Čehovin**.

Tudi prvi program dela je bil bogat in razdeljen na tri sklope: socialno delovanje, skrb za zdravje članov in druženje. Najpomembnejši je bil seveda socialni vidik. Vso skrb so posvetili bolnim in ostarelim

kolegom. Z obiski in drobnimi pozornostmi so jim dajali dragoceno spoznanje, da niso pozabljeni, kar je najpomembnejše za vsakega, ki preživlja jesen življenja. Še vedno se spomnijo svojih članov z drobno pozornostjo ob osebnih praznovanjih in ob slovesu. Vsako leto organizirajo dve ekskurziji po Sloveniji in izven meja ter druženje ob zaključku koledarskega leta. Za zdravje pa skrbijo z redno tedensko telovadbo in s pohodi.

Prvotno zastavljeni program je postal iz leta v leto vse bolj kakovosten in tudi vse bolj obsežen, saj so ga člani vsako leto nadgrajevali, kar je postalo danes osnovno vodilo društva. Obsežnejše in bolj kakovostno delo je privedlo, da so leta 2000 pripravili prva klubska pravila. Pestre oblike udejstvovanja članov in članic so namreč pritegnile

mnoge nove upokojence iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol, vzgojno-varstvenega zavoda Planina in drugih družbenih ustanov. Društvo so tudi zaradi nove zakonodaje preimenovali v Klub upokojencev vzgoje in izobraževanja občin Postojna in Pivka in ga 2001 vpisali v register. Za prvega zastopnika je bil imenovan **Andrej Žužek**.

Že vrsto let pa je predsednica Kluba **Suzana Cerkenik**, ki s člani upravnega odbora uspešno vodi delo. Klub ima 84 članov, sedež pa na Osnovni šoli Miroslava Vilharja v Postojni. Klub je prostovoljno, samostojno, neprofitno združenje.

Predvsem v zadnjih letih je močno

obogatil socialno delovanje, zlasti v Domu upokojencev v Postojni, kjer organizirajo delavnice in mesečne obiske. V tem letu so pridno pletli zimsko oblačila za Zvezo prijateljev mladine, zbirali knjige za varno hišo, oblačila, odeje, obutev... za kralje ulice. Ob tej priložnosti se člani Kluba zahvaljujejo Športni zvezi Postojna za prevoz. Začeli so izdelovati punčke »iz cunj« za UNICEF, uvedli bralne urice, v Domu upokojencev v Postojni sodelujejo v okviru Karitasa v projektu učna pomoč ... imajo pa tudi enkrat na teden rekreacijo – razgibajmo naše telo – in štiri pohode na leto.

Koliko volje in vztrajnosti je prisotno v Klubu! Kaj jih združuje in povezuje, da so še vedno skupaj, idejno trdni in tako aktivni? Prav gotovo je to zavest, da so dolga leta skupaj orali in sejali, skupaj stremeli za istimi cilji, se zavzemali za uresničitev istega poslanstva in se razdajali za duhovno, intelektualno in osebno rast otrok in mladine. Čeprav so vestno opravili svoje poslanstvo in si zaslužili počitek, še vedno ostajata v njih notranji pedagoški in tudi intelektualni nemir, ki ju potešijo s skupnim delom v Klubu.

Vsako druženje, srečanje, vsaka akcija je lahko praznik, ki prinaša mir, veselje, domačnost, razumevanje in sožitje med prijatelji.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: arhiv Kluba.

Zimski Živ-žav v hiši KULTURN0 srediŠČE

V hiši KULTURN0 srediŠČE so med zimskimi počitnicami poskrbeli za otroke in mlade s pestrim programom od jutra do večera. V organizaciji Kulturnega in športnega društva Bakla so se od ponedeljka do petka zvrstile različne delavnice in aktivnosti. Dopoldnevi so bili namenjeni šolarjem od prvega do

petega razreda, popoldnevi pa mladim od šestega do devetega razreda ter mladim od 15. leta dalje.

V začetku tedna so otroci širili svoje glasbeno znanje na delavnici DO-RE-MI na 1, 2, 3 z Jernejo Sojer Smerdu. Na pustni torek so pripravili številne pustne maske, se posladkali s krofi in

priredili pravo pustno zabavo. Za pustno rajanje so dobro poskrbeli Dina Sivčević, Petra Gavranovič in Larisa Žibert ter otroci s svojim živ-žavom. Ti so sodelovali tudi v posebni kuharski delavnici, v kateri so s Klavdijo Hiti in z njeno Dobro žlico pripravljali sladice za zabavo – cake popse. Proti koncu tedna so se otroci zabavali z ugankami in s kvizi ter z zunanjimi športnimi aktivnostmi skupaj z Barbaro Benčan. Za čisto pravi zaključek počitniškega Živ-žava sta z zabavnim učenjem po metodah Freestyle

učenja poskrbeli Mateja Marin in Sanja Milasinovič.

V počitniškem času je bilo poskrbljeno tudi za starejše osnovnošolce in mlade od 15. leta naprej. Na voljo so jim bili Freestyle delavnica, delavnica izdelave paletnega pohištva, filmski večer in Lan party. Društvo Bakla si obeta podobnih počitniških delavnic zopet med poletnimi in jesenskimi počitnicami.

Besedilo: Jerneja Sojer Smerdu; fotografija: arhiv društva.

NOGOMET

Ta mesec se je pričelo nadaljevanje ligaškega tekmovanja v 3. SNL – zahodna skupina, na katerem med desetimi ekipami nastopa tudi NK Postojna. Po zelo neuspešnem jesenskem delu so Postojnčani brez osvojene točke prezimili na zadnjem mestu.

Pod vodstvom novega trenerja Tihomirja Vrbosa so se za spomladanski del prvenstva bolje pripravili, po številnih treningih v dvorani so odigrali tudi nekaj pripravljalnih tekem. V prvi letošnji uradni tekmi so v 15. krogu gostovali v Ajdovščini in gostitelje nepričakovano premagali s 3 : 2 ter tako vpisali prvo zmago. V naslednjem krogu so se v derbiju doma pomerili z Ilirsko Bistrico in izgubili 1 : 2 (domači strellec Jasmin Čuran) po голу, ki so ga prejeli v zadnjih minutah tekme. V nadaljevanju bodo v gosteh igrali pri sežanskem Taboru, nato pa bodo 1. aprila v 18. krogu gostili Vipavo. Zatem sledi drugi del tekmovanja, na katerem se bodo ekipe pomerile za končno uvrstitev.

Nogometni klub Proteus je 18. in 19. februarja organiziral 1. mednarodni turnir v nogometu NK Proteus 2017 – Pokal Sawal, prvi tovrstni dogodek v zgodovini postojnskega nogometa. V dveh dneh se je na parketu pomerilo 52 ekip, kar je več kot 500 mladih nogometašev v starostnih skupinah U-7, U-9, U-11 in U-13. Poleg slovenskih so sodelovale tudi ekipe iz Hrvaške in Italije.

Na turnirju so se odlično izkazali tudi gostitelji, saj so v posameznih starostnih skupinah osvojili lepe uspehe. V starostni kategoriji U-9 je ekipa NK Proteus osvojila 3. mesto, v kategoriji U-11 pa 2. Na turnirju so podelili medalje vsem udeležencem starostne skupine U-7. Pri ostalih selekcijah so podelili pokale za prva štiri mesta ter pokale in praktične nagrade za najstrelca, najigralca in najvratarja turnirja starostne skupine. Med domačimi nogometaši je v starostni skupini U-9 prejel pokal za najvratarja Luka Đaković, v starostni skupini U-11 pa Matjaž Veber za najigralca.

Organizatorji 1. mednarodnega nogometnega turnirja v Postojni NK Proteus si zaslužijo za odlično izpeljan dogodek pohvale. To je bil pravi mali praznik nogometa. Obiskovalci so lahko uživali v kakovostni igri mladih nadobudnih nogometašev. Vsi skupaj pa že zrejo v prihodnost – čaka jih organizacija novega turnirja, ki bo zagotovo spet pritegnil vse nogometne navdušence.

Pokale je nadobudnim najuspešnejšim mladim nogometašem podelil postojnski podžupan Andrej Berginc.

Ljubiteljem nogometa in navijačem NK Proteus je na voljo tudi spletna stran na facebooku, kjer si lahko ogledajo fotografije in posnetke s turnirja ter dobijo vse informacije o klubu.

Besedilo: NK Proteus; fotografija: Metka Šuby Uhelj

KOŠARKA

Postojnčani tudi v prihodnji sezoni ostajajo v 3. slovenski košarkarski ligi. Veseli nas dejstvo, da so v letošnji sezoni dobili veliko priložnosti za dokazovanje mladi domači igralci in jih tudi dobro izkoristili.

V drugem delu 3. skl za moške je postojnska ekipa odigrala še zadnjih šest tekem proti ekipam Tolmina, Ajdovščine in Vrhnike. Po uvodnem porazu v Tolminu je za konec sledilo kar pet zaporednih zmag in končno drugo mesto v ligi za razvrstitev Center.

Zaključena je tudi liga za fante do 19 let. Postojnčani, ki so letos nastopali v 1. B skl, so na koncu z izkupičkom treh zmag in enajstih porazov osvojili v svoji skupini osmo mesto.

V 2. skl za fante do 17 let je pred postojnsko ekipo samo še ena tekma. To bodo odigrali v soboto, 25. marca, v Šolskem centru Postojna. Trenutno zasedajo v svoji skupini s šestimi zmagami in tremi porazi drugo mesto. Starejši pionirji (U 15) bodo do konca državnega prvenstva v 1. skl odigrali še štiri tekme, trenutno pa po eni zmagi in petih porazih zasedajo v svoji skupini šesto mesto.

Boštjan Blaško

TAROK

V Rogatcu, kjer je potekal peti turnir v taroku za posamično državno prvenstvo je nastopilo 129 igralcev in igralk.

Zelo se je izkazal najboljši igralec ŠD Epic Postojna Alojz Markič. Osvojil je drugo mesto in trenutno med več kot 200 nastopajočimi vodi v skupni uvrstitvi.

STRELSTVO

Končan je dopisni del tradicionalne že 40. izvedbe Dopisne strelske lige, ki jo vodi ŠD Epic Postojna.

Z zračnim orožjem (s puško in pištolo) je nastopilo več kot 200 strelcev in strelk iz 35 strelskih društev, največ iz Jesenic, Škofje Loke in Idrije. Najboljši, tako ekipe kot posamezniki, so se uvrstili v veliki finale, ki bo potekal 8. aprila v Ljubljani.

KEGLJANJE

Končano je ekipno državno kegljaško prvenstvo oziroma tekmovanje v 1 A ligi tako za moške kot ženske, na katerem sta nastopali obe zasedbi Proteusa. V zadnjem, 18. krogu so tako fantje kot dekleta igrali pred domačimi gledalci in oboji vpisali zmago 6 : 2 ter se tako veselili obstanka med slovensko kegljaško elito.

Kegljači so premagali Konjice (najboljša Dušan Pavlovič 618, Denis Čenanovič 591) in na koncu osvojili 8. mesto – 5 zmag, dva remija, 11 porazov in 12 točk. Barve Proteusa so v sezoni 2016/17 branili: Dominik Ogrizek, Žiga Požar, Dušan Pavlovič, Denis Čenanovič, Savo Debeljak, Daniel Lavrič, Aleksander Hor, Robin Ulaga, Nejc Miklavc, Luka Kreševič in Miran Poprask. Trener ekipe je bil na začetku sezone Ljubljčan Robert Blaha. Z njim so se po 14. krogu sporazumno razšli, saj sodelovanje ni obrodilo pravih sadov. V končnici prvenstva ga je nasledil Zoran Ulaga.

Kegljavke so v neposrednem obračunu za obstanek suvereno odpravile Trebnje (najboljši Lidija Stevanič 578, Nives Dekleva 557) in ob koncu osvojile predzadnje, 9. mesto – 4 zmage in 14 porazov ter 8 osvojenih točk. Prvak lige je Celje, za katerega igra tudi Postojnčanka Anja Ulaga. V tej sezoni so za Proteus tekmoval Sandra Dostanič, Tina Kreševič, Nataša Tibola, Lidija Stevanič, Maša Miklavc, Nives Dekleva in Lara Grželj. Trenersko vlogo je kot že vrsto zadnjih let opravljal neutrudni Lado Rogelj.

Brane Fatur

Urša Požnel Vilhar je bila 27. februarja na zmagovalni stopnički mednarodne FIS tekme »Djeca za mir u svijetu« na Bjelašnici (BIH).

Ekipa BK Postojnska jama je po rednem delu prvenstva pristala na odličnem četrtem mestu.

SMUČANJE

V dolinah je pomlad že dobro ogrela tla, na slovenskih smučiščih pa je še dovolj snega za zadnja tekmovanja v sezoni. Koledar predvideva tekmovanja vse do konca marca.

V prvi polovici marca vremenske razmere niso bile najbolj naklonjene, zato je bila uspešno izpeljana samo ena tekma za Pokal Notranjsko-primorske regije, preostali dve so morali žal odpovedati. Na tekmi v Cerknem so mlajši tekmovali v veleslalomu, starejši v slalomu. Med zmagovalce so se vpisali Alja Ronzullo, Urša Požnel Vilhar in Luka Samokec iz Smučarskega društva Postojna, uvrstitve na stopničke pa so dosegli še Kaja Kaluža, Kaja Rebec in Aljaž Kranjec iz SD Postojna, Karin Filipčič iz SK Marjin in Tija Klemen iz SK Kalič.

Tudi na državni ravni (tekme za Pokal Rauch) se je za mlajše kategorije (U12) odvila samo ena tekma, za starejše (U14 in U16) pa po en veleslalom in slalom.

Veleslalom za cicibane in cicibanke (U12) je v Cerknem organiziral SK

Markin in dokazal, da je kos tudi organizaciji tekem na državnih ravni. 120 tekmovalcev se je pomerilo v odličnih razmerah, enakovrednih za vse. Žan Morel in Nina Filipčič iz SK Kalič sta se na tej tekmi prvič pomerila s konkurenco iz cele Slovenije in zasedla 39. oz. 38. mesto.

Na tekmah za Pokal Rauch dosega še naprej najboljše rezultate Urša Požnel Vilhar (U16), ki je zasedla peto mesto v slalomu in šesto v veleslalomu, v skupnem seštevku pa še naprej drži sedmo mesto.

Do konca sezone so za kategoriji U14 in U16 na koledarju tudi še državna prvenstva v vseh treh disciplinah. Tudi na teh se lahko nadajamo še kakšnega uspeha postojnskih smučarjev.

Besedilo: Barbara Žitko; fotografija: osebni arhiv U. Požnel Vilhar.

STRELSTVO

V začetku marca je v Mariboru potekalo Evropsko prvenstvo z zračnim orožjem. Za reprezentanco Slovenije je nastopila tudi članica SD Postojna Denis Bola Ujčič. V disciplini zračna pištola je med 76 strelkami osvojila 40. mesto in bila druga najboljša Slovenka. Našo reprezentanco je na prvenstvu vodila selektorica, Postojnčanka Andreja Vlah.

V februarju je SD Trbovlje izpeljalo 5. krog ligaškega tekmovanja v 1 A državni ligi. Ekipe SD Postojna je z zračno puško zasedla tretje mesto in si tako že zagotovila obstanek v družbi najboljših ekip. Med posameznicami je bila Živa Muhič peta (413, 2 kroga), Ajda Kerlatec devetnajsta (406,2), Natalija Otoničar pa enaindvajseta (405,9).

V B državni ligi je ekipa SD Postojna z zračno pištolo osvojila 3. mesto; posamično so bili Denis Bola Ujčič šesta (366), Kristijan Kontrec deveti (364) in Mitja Japelj štiriindvajseti (354). Ob koncu lige bo ekipa iz Postojne uvrščena tik pod vrhom.

SD Vrhnika je pred dnevi izpeljala regijsko prvenstvo v streljanju s standardno zračno puško. Pri članicah je slavila Živa Muhič (404, 8 krogov), med člani je v finalu zmagal Aljaž Gustinčič (234,5), Gorazd Udovič je bil peti (171,6), pri kadetih pa je bil Aljaž Kerlatec drugi (387,1).

V 5. krogu državne lige za starejše deklice so Postojnčanke ekipno zasedle četrto mesto. Med posameznicami je bila Minea Breclj enajsta (171), Lena Bola Ujčič šestnajsta (163), Špela Pišljar pa triindvajseta (157).

Brane Fatur

BALINANJE

Z lepim in nepričakovanim uspehom Postojnčanov se je končalo letošnje ekipno balinarsko državno prvenstvo oziroma tekmovanje v Super balinarski ligi. Ekipe BK Postojnska jama je namreč po rednem delu prvenstva, čeprav novinec v ligi, končala na četrtem mestu in se tako uvrstila v razigravanje za naslov prvaka Slovenije za sezono 2016/17.

V Škofji Loki so se pomerili z domačini, večkratnimi državnimi prvaki Trato in izgubili 0 : 16. Gostitelji so bili boljši tudi od Hrasta (Kobjeglava) in zaslužno postali prvaki, Postojnčanom pa je pripadlo končno četrto mesto. Za varovance trenerja in tehničnega vodje Pavla Švare je to veliko več od pričakovanj pred pričetkom prvenstva, saj so načrtovali le obstanek med osmerico najboljših slovenskih ekip. V tej sezoni so za BK Postojnska jama nastopali balinarji: Boris Borovina, Erik Čeh, Edin Dedić, Aleš Hrvatič, Blaž Janev, Gašper

Kraševac, Andraž in Matej Rebec, Nik Švara, Jan Zakrajšek in v prvem delu Gašper Povh.

V pivški balinarski dvorani je v zimskem času potekala tradicionalna Zimska balinarska liga, v kateri je nastopalo osem ekip, med njimi tudi Prestranek. Povsem zaslužno je zmagala ekipa Kovinarstvo Žužek (Juršče), ki je v finalu oziroma za naslov prvaka lige z 12 : 4 premagala drugouvrščene Prestrančane.

Brane Fatur

ŠAH

Med zimskimi počitnicami je na Ptujju potekalo državno šahovsko klubsko prvenstvo v kategorijah U-8 do U-18. Postojnski šahisti so dosegli odlične uvrstitve.

V prvem delu tekmovanja so se šahistke in šahisti pomerili v počasnem šahu, v katerem je v vseh kategorijah skupaj nastopilo prek dvesto udeležencev. V ta boj se je pogumno podala četica devetih postojnskih šahistov in šahistk. Čeprav so bila pričakovanja tokrat nekoliko manjša, smo se veselili kar petih odličij. Najzlahtnejše je osvojil Maks Vičič in postal v kategoriji do 8 let državni prvak ter se uvrstil na svetovno prvenstvo, ki bo avgusta v Braziliji. Dobri uvrstitvi sta v isti kategoriji dosegla tudi Nick Hočevar in Jon Vučkovič. V kategoriji do 10 let je Leon Škrbec osvojil 3. mesto, v kategoriji do 12 let pa je bil tretji Dominik Kaluža. Med šahistkami je veliki met uspel Lani Jereb, ki se je v kategoriji deklic do 14 let v počasnem šahu zavihtela na tretjo stopničko. Naša najboljša šahistka Ivana Hreščak se tokrat vrača z bronasto medaljo.

Zadnji dan je bilo na sporedu tekmovanje v pospešenem šahu – v

vseh kategorijah je nastopilo preko tristo šahistk in šahistov. Tokrat je na najvišjo stopničko stopil Leon Škrbec in pometel z vso konkurenco. Postojnčani so se vrnil tudi z bronastima odličjema. V kategoriji do osem let ga je osvojil Maks Vičič, v kategoriji do osemnajst let pa Ivana Hreščak.

Na finalu letošnjega osnovnošolskega šahovskega ekipnega državnega prvenstva do 15 let je iz naše regije sodelovala ekipa OŠ Miroslava Vilharja in osvojila drugo mesto.

Dekleta v postavi Lana Jereb, Inja Ajda Hvala in Arja Ela Hvala so na prvenstvo odpotovala kot možne favoritinje za medaljo. Po ogorčenem boju z neposrednimi tekmicami, ko je že vse kazalo na najvišjo stopničko, so naredile nekaj drobnih napak; te so jih stale najvišjega mesta. Zasedle so drugo mesto, kar je njihova najboljša uvrstitev v tej konkurenci.

Eden od paradnih konjev Pekarne Postojna so izvrstni krofi.

Pekarna s tradicijo

Pekarna Postojna z več kot 50-letno tradicijo je v zadnjih dveh desetletjih iz lokalne pekarnice in slaščičarne, ki je oskrbovala predvsem Postojno in sosednje občine, zrastle v »vseslovensko« podjetje s tremi proizvodnimi enotami. Poleg postojnske imajo še enoti v Preboldu in Mariboru. Vsak dan spečejo 10 ton 250 različnih vrst kruha ter številne vrste pekovskega peciva in slaščic. Z dnevno svežim, trajnim in zamrznjenim programom pokrivajo približno tri četrtine domačega trga, njihov kruh, keksi in krofi pa navdušujejo tudi italijanske kupce. Prav izvrstni krofi so eden od paradnih konjev Pekarne Postojna. Vsako leto jih ocvrtejo okoli 600 tisoč, letos so jih samo v pustnem obdobju prodali kar 300 tisoč.

Po ločitvi od Mlinotesta, v okviru katerega je delovala 26 let, se je Pekarna Postojna leta 1990 priključila Mercatorju, a je že leto zatem stopila na samostojno pot. Ta je bila v obdobju posamosvojitvi zelo težka, saj je ostala

brez največjega odjemalca, vojske JLA. Sedanja lastniška struktura se je začela oblikovati pred dvajsetimi leti, to je bilo tudi obdobje saniranja tehnično-tehnoloških in finančnih razmer. Širjenje prodaje, ki se je začelo

po Notranjski in Primorski, se je nadaljevalo tudi na druge konce Slovenije – Goriško, Gorenjsko, Posavje in Štajersko ter v Ljubljano s širšo okolico. Zadnjih sedem let lahko njihove izdelke kupujemo skoraj povsod v Sloveniji.

Direktor Pavle Lah, ki je na čelo podjetja stopil pred petimi leti, je z razvojem zadovoljen. »Lani smo uspeli ohraniti vse pomembne kupce in pridobili celo nekaj novih. Nadaljevali smo s certificiranjem bioizdelkov, žal pa smo bili prisiljeni zmanjšati število lastnih prodajnih mest.« Maloprodajna mreža »Trgovine Kruh« obsega zdaj 6 prodajnih mest po celi Sloveniji ter 2 franšizni maloprodajni enoti v Kranju in v Mariboru. Pekarna oskrbuje tako velike trgovske sisteme, kot sta Spar in Mercator, sodeluje pa tudi z manjšimi lokalnimi trgovci, s hoteli, z menzami, gostišči in s podjetji za catering. Kar tretjino izdelkov pa prodajo javnim uporabnikom, šolam, vrtcem in domovom starejših.

Lanska realizacija je znašala 4 milijone 300 tisoč evrov, pričakovani dobiček je okoli 80 tisočakov. Aktualnemu direktorju je uspelo uresničiti tudi ambiciozen načrt in prodreti preko meja v sosednjo Italijo. »Prodajamo

predvsem v Trst in okolico, kjer imajo radi naše polbele pekovske izdelke in izdelke z manj ogljikovimi hidrati,« pojasnjuje.

Skozi leta se ni spreminjalo le podjetje, pač pa so se tudi okus in potrebe potrošnikov. Kruha se danes proda veliko manj kot včasih, kupci pa želijo na policah čim bolj svežega tudi v poznih popoldanskih urah. Zato so pred petimi leti investirali tudi v tehnologijo zamrzovanja izdelkov; danes poleg svežega kruha prodajajo tudi polpečene zamrznjene izdelke. Kupci prepoznajo kakovost izdelkov Pekarne Postojna, kar potrjujejo tudi vsakoletne nagrade Gospodarske zbornice Slovenije. Letos so še posebej ponosni na zlato priznanje za nagrajena pirino in ovseno pecivo z dodatkom kefirja.

Vodstvo si prizadeva za razvoj, zato večino amortizacijskih sredstev vlagajo v posodobitev; lani več kot 100 tisoč evrov. »Zadnjih pet let intenzivno posodabljammo proizvodnjo, v Postojni smo obnovili vse peči in proizvodnjo delno avtomatizirali.« Od leta 2010 razvijajo tudi mobilno kataloško prodajo od vrat do vrat.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv pekarnice.

Pijani in zadrogirani za volanom

Postojnski policisti so v letošnjem letu še posebej pozorni na voznike, ki vozijo pod vplivom prepovedanih substanc, alkohola ali drog. V prvih dveh mesecih letošnjega leta so policisti Policijske postaje Postojna izvedli 7 poostrenih nadzorov, pri katerih so preverjali predvsem psiho-fizično stanje voznikov. Opravili so 255 preizkusov alkoholiziranosti - 15 voznikov je vozilo pod vplivom alkohola, trije pod vplivom nedovoljenih drog. Zabeležili so pet hujših prekrškov; največkrat je šlo za vožnjo brez vozniškega dovoljenja, in tem voznikom so zasegli vozila.

Konec januarja so policisti v Pivki ustavili 43-letno Postojnčanko, 25-letno domačinko pa v Postojni. Izid hitrega postopka ugotavljanja prisotnosti nedovoljenih drog je bil pozitiven, zato sta morali na strokovni pregled z odvzemom krvi. Ta je pokazal, da ima prva v krvi amfetamine, kodein, metadon in morfin, pri drugi so našli vzorce morfina in kodeina. Vsaka bo morala plačati kazen 1200 evrov, grozi pa jima tudi odvzem vozniškega dovoljenja.

V začetku februarja so policisti v Postojni ustavili 24-letnika iz Ilirske Bistrice, ki je vozil kljub temu, da mu je sodišče zaradi hujšega prekrška začasno odvzelo vozniško dovoljenje. Bil je tudi vinjen, zato so sodišču predlagali, da povratniku zaradi nevarnosti, ki jih povzroča na cesti,

odvzame vozilo in ga uniči.

900 evrov in 16 kazenskih točk pa bo moral odšteti 26-letni domačin iz Pivke, ki mu je alkotest pokazal 0,50 miligrama alkohola na liter izdihanega zraka.

Pri dveh voznikih, na katera so policisti naleteli v zadnjem poostrenem nadzoru na Postojnskem v začetku marca, so posumili, da vozita pod vplivom prepovedanih drog. Ker so se sumi po opravljenih postopkih izkazali za upravičene, so voznikoma določili strokovni pregled, ki pa sta ga oba odklonila.

Drugih izstopajočih slučajev letos še ni bilo, policisti pa se še danes zgrozijo ob dveh lanskim primerih. »Septembra so v okolici Postojne ustavili

41-letnega voznika in 24-letno potnico, ki nista bila pripeta z varnostnima pasovoma. Voznik ni imel vozniškega dovoljenja, v avtomobilu pa so bile prav tako nepripete oziroma nezavarovane tri dekllice, stare tri, pet in šest let. Vozilo je bilo neregistrirano, na njem pa sta bili nameščeni različni registrski tablici, izdani drugima voziloma. Za povrh je voznik napihal 0,64 grama alkohola na liter izdihanega zraka,« izpostavlja Anita Leskovec, tiskovna predstavnica Policijske uprave Koper.

Prav tako neprivezan in pijan je bil 30-letni voznik iz Cerknice, ki so ga policisti ustavili oktobra. Tudi njegova sopotnica, triletna hčerka, ni bila primerno zavarovana z ustreznim, starosti primernim zadrževalnim sistemom.

Policisti PP Postojna bodo tudi zaradi takšnih primerov nadaljevali poo-

strene nadzore, pri tem pa bodo še posebej pozorni na hujše kršitve, vožnjo pod vplivom alkohola in nedovoljene droge. Največ kontrol bo v Postojni, Pivki in okolici, predvsem v bližini gostinskih lokalov in drugih krajev, kjer pričakujejo največ težav. Za še večjo varnost občanov tako na cesti kot v domačem okolju računajo policisti na sodelovanje občanov. Zato svetujejo, da se v vsaki situaciji, ko je ogrožena osebna varnost ali varnost premoženja, obrnete nanje. Če opazite voznika, ki predstavlja nevarnost za druge voznike, ali sumljivo neznano osebo, ki se zadržuje v lokalnem okolju, nemudoma **obvestite policijo na številko 113 ali Policijsko postajo Postojna na tel. številko (05) 703 34 00 ali elektronski naslov: pp_postojna.pukp@policija.si, lahko tudi na anonimni telefon Policije 080 1200.**

Mateja Jordan

OBČANI LAHKO VZPOSTAVIJO STIK S POLICIJO TUDI PREKO VODIJ POLICIJSKIH OKOLIŠEV

- ♦ **za območje KS Postojna:**
Branko Udovič, tel.: 05 703 34 00, e-pošta: branko.udovic@policija.si;
- ♦ **za območje KS Prestranek in Hruševje ter občino Pivka:**
Maja Gubanc, 05 703 34 00, e-pošta: maja.gubanc@policija.si;
- ♦ **za območje KS Šmihel pod Nanosom, Bukovje, Hrašče, Hrenovice, Landoj, Planina, Razdrto, Studeno in Veliko Ubeljsko:**
Sanja Smiljanič, e-pošta: sanja.smiljanic@policija.si.

Bolk

Zaselek Bolk spada pod Hrenovice (od njih oddaljen dober kilometer), čeprav je veliko bližje Hraščam in Dilcam; pravzaprav se zdi, da je Bolk prej nadaljevanje Hrašč ali začetek Dilc, predvsem če prihajamo iz postojnske smeri. Vsi tisti, ki tega ne vedo, res mislijo, da je to eno dolgo, nepretrgano naselje, ker tudi tabelnih oznak ni.

Zaselek Bolk se prične na levi strani ob regionalni cesti Postojna–Hruševje z Ljubičevo domačijo, konča pa z Gornjo Bolkovo hišo, ki je žal v razpadajočem stanju (delno je ohranjen le arkadni hodnik), na desni strani pa se začne nekoliko nižje, onkraj ceste proti Hrenovicam, z Milovanovičevo hišo in konča s spomenikom NOB.

Bolk je tudi pomembno stičišče cest. Pri Bolku se od regionalne ceste odcepijo ceste v Hrašče, Landol, na Dilce in v Studenec.

Prve hiše so bile zgrajene vzdolž nekdanje cesarske (avstrijske) ceste, prva med njimi Gornja Bolkova, Spodnja Bolkova, Slivarjeva, Kacetova, Jametova in Primoževa, vse ostale pa so bile zgrajene po prvi in drugi svetovni vojni. Bolk je bil pomemben zaselek zlasti v času prevoznitstva. V neposredni bližini domačije Pri Gornjih Bolkovih je bila v Napoleonovih časih mitnica – za takratne razmere velika stavba, ki so ji pravili blok – in ime Bolk naj bi se izoblikovalo po tem imenovanju.

Bolk leži sredi Spodnje Pivke na rahlo valovitem svetu, na katerem so nekoč prevladovalle njive. Na nekoliko nižjem svetu pa so mokrotni travniki in mlake, ki jih tudi danes izkoriščajo za pašo in pridobivanje sena.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Valter Peternel.

nostalgija

Pri Bolkovih

Čeprav je danes trend bivanja v hišah iz naravnih materialov tudi v Sloveniji veliko bolj prisoten, se vsaj praviloma (z izjemo hiš, ki imajo značaj kulturnega spomenika) odločajo za slamnato streho svojega doma le redki lastniki. Še sredi preteklega stoletja pa je bila (tako kot v velikem delu Slovenije) dokaj pogosta tudi v naših krajih.

Morda mimoidočih takrat, ko je še stala, stara Turkova domačija ni prevečala z nostalgijo ali celo s sentimentalnostjo, kot bo, verjamem, današnjega bralca. Gotovo jih ni bilo malo, ki so vsakodnevno potovali mimo

te domačije. Stala je tik ob glavni prometnici, ki je še pred odprtjem avtoceste povezovala Postojno s Koprom oziroma z Novo Gorico. Danes pričata o nekdanji domačiji, tudi furmanski gostilni, le še eno poslopje in del ohranjene fasade z arkadnim hodnikom. Slednjo je treba varovati zaradi spominske plošče, ki je pritrjena nanjo, sicer pa stavbi nista spomeniško zaščiteni. Pa ni bilo vedno tako. Še v šestdesetih letih preteklega stoletja – v tistem času je nastala tudi fotografija iz zbirke Notranjskega muzeja – so odgovorni celo načrtovali, da bi hišo, ki jo je bil lastnik Edo Turk pripravljen odstopiti muzeju brezplačno, »z manjšimi adaptacijami lepo uredili« kot tipično kmečko hišo, v kateri bi muzej uredil etnološki oddelek. Kot velikokrat se je zataknilo pri denarju, potrebnem za nadaljnje vzdrževanje. Turkovo, po domače *Gornjo Bolkovo* domačijo je takrat sestavljalo več objektov – stanovanjska hiša in več gospodarskih poslopij ter sadovnjak z manjšim, lesenim plotom in ograjenim vrtom.

Sicer pa v gradivu za *Zbornik slovenskih žena v NOB* lahko preberemo, da je bilo še pred drugo svetovno vojno »v hiši in ob njej polno življenja«. Bolkova sta imela osem otrok, z njimi pa je živela še teta Nežka. Družina, ki je bila že od začetka februarja 1942 povezana z narodnoosvobodilnim gibanjem, je tudi zaradi svojega »gostoljubja, poštenja in nacionalne zavesti« plačala visok davek. Najhujša nesreča jih je zadela 23. aprila 1944, ko so v Trstu na ulici Ghega med 51 žrtvami obesili tudi tri Bolkove otroke – Franca, Marijo in takrat še ne osemnajstletnega Jožka. Slednjemu, najmlajšemu primorskemu partizanskemu učitelju v šoli v Hrenovicah, je na rojstni hiši od leta 1972 posvečena kvadratna spominska plošča iz belega marmorja z vklesanim in rdeče obarvanim napisom.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.